พระราชญาณวิสิฐมหาเถระสดุดี

น้อมวันทาคารวะอภิวาท
"พระราชญาณวิสิฐ" กิตตินาม
นามของวัดเขียนย่อ "หลวงพ่อสด"
เป็นอารามรื่นรมย์สมบูรณ์ดี
๖ มีนาฯ ห้าศูนย์ บุญพิศาล
มีผลงานเพิ่มพูนเสริมบุญญา
สิ่งที่ท่านมุ่งหวังสร้างสำเร็จ
ปณิธานมั่นคงดุจธงชัย
พระคุณท่านมั่นคงสืบพงศ์ศาสน์
ปฏิปทามั่นคงไม่หลงทาง
เคารพบูรพาจารย์มั่นคงยิ่ง
แม้ชื่อวัดก็ชื่อครูคู่อาราม
มุ่งสร้างวัดหลวงพ่อสดให้โชติช่วง
สนับสนุนการศึกษาธรรม-บาลี
ขอเชิดชูผู้นำอารามราษฎร์
สร้างศาลา-อุโบสถงดงามตา
ขอให้คุณความดีที่สร้างไว้
มุ่งสร้างเสริมศรัทธาด้วยอาทร
ขอให้อายุท่านร้อยกาลฝน
วรรณะงดงามยิ่งพริ้งผ่องพรรณ
ให้มีความสุขกายสบายจิต
มีพลังสมบูรณ์พูนความดี
ขออำนวยพรชัยในวันเกิด
เจริญธรรมสำเร็จผลพ้นภัยพาล

ผู้เสริมศรัทธาไทยให้เลิศล้ำ
ครองอารามในจังหวัดราชบุรี
วัดรุ่งโรจน์เรืองนามงามราศี
สมเป็นที่ปฏิบัติวิปัสสนา
๗๘ ปีกาลงามชันษา
เปี่ยมด้วยบารมีธรรมเลิศน้ำใจ
สร้างสมเจตนารมณ์สมจิตหมาย
มุ่งสืบสนธิ์ธรรมกายให้จีรัง
ตามรอยบาทครูอาจารย์แต่กาลหลัง
ตามแบบอย่างศิษย์มีครูผู้สอนธรรม
เสมือนสิ่งเลิศหล้าคุณค่าล้ำ
เพราะเป็นนาม "พระมงคลเทพมุนี"
ประหนึ่งดวงแก้วใสพิไลศรี
วัดเป็นที่ปฏิบัติวิปัสสนา
แปลงพนัสเป็นอารามเลิศล้ำค่า
ปลูกพฤกษาเต็มอารามงามบวร
จงดลให้เจ้าอาวาสปราศทุกข์ร้อน
เพื่อคำสอนธรรมกายได้ยืนนาน
ขอให้พ้นโรคร้ายทำลายขันธ์
ใครรังควานจงย่อยยับอับบารมี
ชื่นชีวิตอิ่มเอมเกษมศรี
กว่าชีพนี้จะวางวายไปตามกาล
บุญล้ำเลิศสัมฤทธิ์คุณพูนพิศาล
พ้นบ่วงมารถึงวุฒิพิสุทธิ์เทอญ

พระมหามนตรี ขนฺติสาโร ป.ธ.๙; พ.ม.; พธ.บ.(ครุศาสตร์); M.A.(English)
วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กทม. ๑๐๑๖๐

❖ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ❖

พระอุปัชฌาย์ของพระราชญาณวิสิฐ

❖ สมเด็จพระพุฒาจารย์ ❖

พระกรรมวาจาจารย์ของพระราชญาณวิสิฐ

❖ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ❖

พระอนุสาวนาจารย์ของพระราชญาณวิสิฐ

❖ **พระราชพรหมเถร** ❖

พระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ

พระอาจารย์ผู้ถ่ายทอดวิชชาธรรมกายตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ให้กับพระราชญาณวิสิฐ

❖ พระราชญาณวิสิฐ ❖

ปฐมเจ้าอาวาส วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม

ประวัติ

สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย

สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ก่อกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมี

❖ **สมเด็จพระพุฒาจารย์** (อุปเสณมหาเถร ป.ธ.๙) วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร ตั้งแต่ครั้งดำรงสมณศักดิ์เป็นที่พระพรหมคุณาภรณ์ เป็น**ประธานสถาบันฯ**

❖ **สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์** (วรปุญฺญมหาเถร ป.ธ.๙) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ สมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ พระธรรมธีรราชมหามุนี **พระวิสุทธิวงศาจารย์** (วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ.๙) สมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นที่พระเมธีวราภรณ์ และ พระราชพรหมเถร (วีระ คณุตฺตโม) สมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ พระภาวนาโกศลเถร เป็น**รองประธานสถาบันฯ**

❖ **อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์** เป็น**ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวิปัสสนา** (ปัจจุบัน คือ **พระราชญาณวิสิฐ**)

มีประวัติความเป็นมานับตั้งแต่ อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ผู้ชำนาญการวิจัย (Research Specialist) สำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ (ปัจจุบันคือ หลวงพ่อ**พระราชญาณวิสิฐ**) ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย แล้วได้มอบตัวเป็นศิษย์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ **พระราชพรหมเถร** รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ผู้เป็นศิษย์โดยตรง และสืบทอดวิชชาธรรมกายทั้งหมด จาก

พระเดชพระคุณ **พระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ** อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ได้ริเริ่มจัดตั้งและบริหาร**โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน** วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมี

❖ **สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์** (ช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ.๙) เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็น**ประธานโครงการ**

❖ **พระวิสุทธิวงศาจารย์** (วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ.๙) รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปริยัติ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็น **รองประธานโครงการ** (ฝ่ายปริยัติ) **พระราชพรหมเถร** (วีระ คณุตฺตโม) รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็น**รองประธานโครงการ** (ฝ่ายวิปัสสนาธุระ)

รองประธานโครงการทั้ง ๒ (ฝ่ายปริยัติและวิปัสสนา) และอาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ได้ร่วมกันจัดรายการ **"ธรรมสู่สันติ"** ออกอากาศเผยแผ่ธรรมปฏิบัติทางสถานีวิทยุต่างๆ ทั่วประเทศมากกว่า ๓๐ สถานี และภายหลังก็ได้จัด

รายการ **"ธรรมปฏิบัติ"** ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สี ช่อง ๙ ของ อ.ส.ม.ท. ตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลามากกว่า ๒๔ ปี

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ อาจารย์เสริมชัย โดยการแนะนำของคุณศรีสม สาขากร เพื่อนสหธรรมิก ได้พาไปกราบเจ้าประคุณหลวงพ่อ **สมเด็จพระพุฒาจารย์** วัดสระเกศฯ และก็ได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากหลวงพ่อท่าน ให้จัดตั้ง **โครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ขึ้นที่วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ ในระยะเริ่มต้นได้ให้ใช้อุโบสถเป็นที่สอนภาวนาธรรมเป็นประจำ (ภายหลังได้ใช้ศาลาการเปรียญวัดสระเกศฯ เป็นที่สอนภาวนาจนถึงสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๒) โดยที่เจ้าประคุณหลวงพ่อท่านได้กล่าวในวันแรกที่อาจารย์เสริมชัยได้กราบนมัสการ ว่า

"ดีนี่ คุณเสริมชัย ฉันเอาด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์เลย ไม่ใช่ห้าสิบเปอร์เซ็นต์นะ ในระหว่างที่อาตมายังมีชีวิตอยู่ คุณเสริมชัยประสงค์จะใช้สถานที่ตรงไหน ที่เห็นว่าเหมาะแก่การใช้อบรมภาวนาแก่ญาติโยมแล้วก็ ใช้ได้หมดเลย อาตมาอนุญาต แต่คุณเสริมชัยต้องนึกถึงหลักอนิจจังไว้บ้างนะ

คือเมื่อสิ้นอาตมาแล้ว ต้องนึกถึงหลักอนิจจังไว้บ้าง ถ้ามีโอกาสก็ควรหาสถานที่อบรมเป็นสำนักปฏิบัติธรรมของตัวเองไว้ด้วย นี่ไม่ใช่รังเกียจหรือขับไล่ไสส่งนะ เรื่องข้างหน้าภายหลังจากเมื่อสิ้นอาตมาแล้วอาจจะไม่แน่นอน"

ท่านซาบซึ้งในน้ำใจของเจ้าประคุณหลวงพ่อฯ จนถึงว่า แม้จะทดแทนพระคุณท่านด้วยชีวิตก็ยังไม่พอ เพราะการที่ใครๆ จะใจกว้างพอที่จะ **"เอาลูกเขามาเลี้ยง เอาเมี่ยงเขามาอม"** โดยไม่มุ่งหวังอะไรตอบแทนเลย แล้วยังจะต้องหนักใจที่อาจจะมีเสียงไม่น่ายินดีจากทั่วทุกสารทิศมากระทบให้กระเทือนใจนั้น ถ้าใจไม่ถึง ไม่ประเสริฐด้วยพรหมวิหารธรรมสมกับสมณศักดิ์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านในสมัยนั้นว่า **"พระพรหมคุณาภรณ์"** จริงๆ แล้ว คงทำใจเมตตาอนุเคราะห์ไม่ได้ถึงเพียงนั้น

ครั้นถึงต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ก็ได้รับบริจาคที่ดินในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จำนวน ๓๐ ไร่ และได้ตกลงซื้อที่ดินอีกส่วนหนึ่งที่เหลือของแปลงเดียวกันอีก ๔๒.๕ ไร่ รวมเป็นเนื้อที่ดิน ๗๒.๕ ไร่ จากคุณเชาวน์ ศรสงคราม จึงได้จัดตั้งเป็น **สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ขึ้น

อนึ่ง ยังได้จัดตั้ง **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**ขึ้นโดยมี

❖ **ศาสตราจารย์ บัญญัติ สุชีวะ** เป็น **ประธาน** ตั้งแต่สมัยยังดำรงตำแหน่งเป็นประธานศาลฎีกา จนเกษียณอายุ และดำรงตำแหน่งนี้ตลอดมาจนท่านได้ถึงแก่กรรมแล้ว ศาสตราจารย์ อรุณ งามดี อดีตอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ได้มาเป็นประธานคนปัจจุบัน และ

❖ **รศ.ดร.พัฒนะ ภวะนันท์** ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ถึงแก่กรรมแล้ว) กับ **รศ.ดร.ธีระ เกรอต** ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ เป็น**รองประธาน**

❖ **อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์** เป็น **กรรมการผู้อำนวยการ**

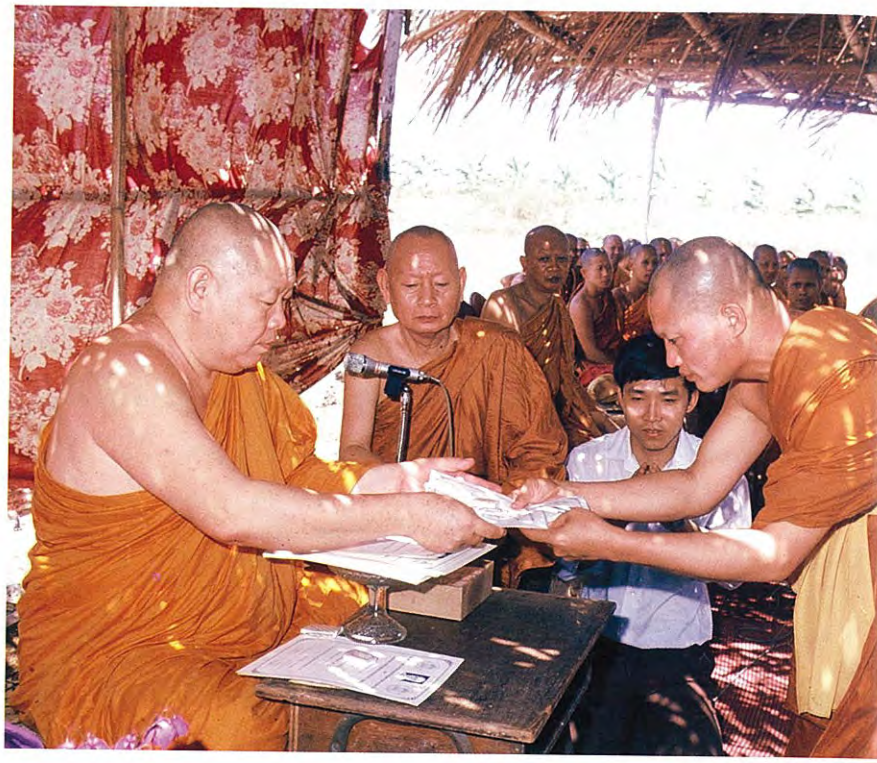

เพื่อให้การทำหน้าที่บริหารโครงการ ให้การศึกษาอบรมและเผยแผ่ธรรมปฏิบัตินี้ ทั้งในส่วนกลาง กรุงเทพฯ และในส่วนของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย จังหวัดราชบุรี และเพื่อให้การจัดการทางด้านบุคลากร การเงินและทรัพย์สินของโครงการทั้งสองและของสถาบันฯ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย อันรวมกันเข้ามาเป็นของมูลนิธิฯ ซึ่งเป็นนิติบุคคล มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้ย้ายสำนักงานมูลนิธิฯ ไปตั้งประจำอยู่ที่วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี จนถึงปัจจุบัน

สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย มี **วัตถุประสงค์สำคัญ** ในการดำเนินกิจกรรม ๓ ประการ คือ

❖ **เพื่อสร้างพระในใจตนเองและผู้อื่น** เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของสาธุชนให้กว้างขวางออกไป

❖ **เพื่อสร้างพระวิปัสสนาจารย์หรือวิทยากร** ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และให้งดงามพร้อมด้วยศีลาจารวัตร เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น เป็นที่พึ่งทางใจแก่สาธุชนได้อย่างแท้จริง ได้ช่วยกันสืบบวรพระพุทธศาสนาให้ยืนยาว

❖ **เพื่อรักษาและสืบต่อธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔** ของพระพุทธเจ้า ให้ถูกต้องและสมบูรณ์

ตามที่หลวงพ่อวัดปากน้ำ พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ได้สั่งสอนและถ่ายทอดเอาไว้

ได้เริ่มเปิดการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระภิกษุสามเณร รุ่นแรกขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ - ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ทั้งที่ในขณะนั้นยังมิได้มีอาคารสิ่งก่อสร้างแต่อย่างใด

วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ ในสมัยที่ดำรงพระอิสริยยศ เป็นพระวรชายา ใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงเมตตา เสด็จไปทรงเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ก่อสร้าง ศาลาอเนกประสงค์ ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย เพื่อเป็นสำนักปฏิบัติพระกัมมัฏฐาน และเป็นที่ประกอบการบุญการกุศล ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

กิจกรรมการให้การศึกษาอบรมและเผยแผ่ธรรมปฏิบัติของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จึงค่อยๆ เจริญก้าวหน้าขึ้นมาเป็นลำดับ ได้มีการสร้างเสนาสนะ โรงครัว ห้องน้ำ ฯลฯ และปลูกต้นไม้ขึ้นบนพื้นที่ท้องนาล้วนๆ ที่ไม่มีอะไรเลย แม้ต้นไม้สักต้นก็ไม่มี ให้กลายเป็นสำนักปฏิบัติธรรมที่สะอาดเรียบร้อย ที่สัปปายะ สงบ ร่มรื่น ขึ้นมาตามลำดับ

การจัดกิจกรรมการอบรมภาวนาธรรม ในโครงการดังกล่าวทั้งหมดนี้ จึงได้จัดให้มีเป็นประจำ

❖ ในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร คือที่ ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ - ๒๕๔๒ และ

❖ ที่ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ จนได้รับประกาศตั้งเป็นวัด ชื่อ **"วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม"** นี้ตลอดมาจนตราบเท่าถึงทุกวันนี้

กิจการของสถาบันแห่งนี้จึงได้เริ่มดำเนินการอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่บัดนั้น และได้รับการอุปถัมภ์และบริหารให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้...

ประวัติวัด

(โดยสังเขป)

❖ ❖ ❖

วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม

อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ได้รับการประกาศตั้งเป็นวัด เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

มีประวัติความเป็นมานับตั้งแต่อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ผู้ชำนาญการวิจัย (Research Specialist) สำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ (ปัจจุบันคือ หลวงพ่อ**พระราชญาณวิสิฐ**) ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ เพื่อถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นที่รู้จักในหมู่ศิษยานุศิษย์ผู้ปฏิบัติธรรมนี้ว่า "วิชชาธรรมกาย" (วิชชา = วิทยา, รู้แจ้ง, ปรีชา; ธรรมกาย = กองหรือหมู่แห่งธรรม) และได้มอบตัวเป็นศิษย์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ **พระภาวนาโกศลเถร** (ปัจจุบันคือ พระราชพรหมเถร) รองเจ้าอาวาส และพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำภาษีเจริญ ผู้เป็นศิษย์โดยตรง และสืบทอด

วิชชาธรรมกาย ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ของพระพุทธเจ้า ทั้งหมดจากพระเดชพระคุณ **หลวงพ่อวัดปากน้ำ** พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ท่านได้ริเริ่มจัดตั้งและบริหาร

❖ **โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน** วัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘

❖ **โครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔

❖ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ศาลาการเปรียญวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ และ

❖ **สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔

ดำเนินกิจกรรมการให้การศึกษาอบรมและเผยแผ่ธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ของพระพุทธเจ้า มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นมา

ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เมื่ออาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวิปัสสนาของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย มีอายุย่าง ๕๗ ปี ได้ตัดสินใจที่จะเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ท่านจึงยื่นหนังสือขอลาออกจากสำนักข่าวสารอเมริกันล่วงหน้า ๑ ปี อันเป็นระยะเวลา ๓ ปีก่อนวันเกษียณอายุ เพื่อให้สำนักงานได้มีโอกาสหาคนมาทำหน้าที่แทน และให้ท่านได้มีโอกาสฝึกงานแก่พนักงานใหม่ได้ทันเวลา เพราะงานที่ท่านต้องรับผิดชอบทำอยู่ในตำแหน่ง Research Specialist นั้น ต้องรับผิดชอบงานถึง ๓ อย่างคือ (๑) งานวิจัยและประเมินผล (๒) งานจัดการติดตั้งและจัดการดูแล

เครื่องคอมพิวเตอร์ (๓) การจัดระบบข้อมูลข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ จึงต้องมีเวลาเพียงพอในการจัดหาบุคลากรและฝึกงานให้ผู้ที่เข้ามารับงานใหม่ให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงได้รับอนุมัติให้ลาออกได้

ในวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นวันที่อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ มีอายุครบ ๕๗ ปีบริบูรณ์ ท่านจึงได้บรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในบวรพุทธศาสนา มีฉายาว่า **"ชยมงฺคโล"** ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ โดยมี

❖ เจ้าประคุณ **สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์** (ฟื้น ชุตินฺธโร) อดีตเจ้าคณะใหญ่หนกลาง วัดสามพระยา เป็น **พระอุปัชฌาย์**

❖ เจ้าประคุณ **สมเด็จพระพุฒาจารย์** วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร (ในสมัยที่ดำรงสมณศักดิ์เป็น "พระพรหมคุณาภรณ์") เป็น **พระกรรมวาจาจารย์**

❖ เจ้าประคุณ **สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์** วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ (ในสมัยที่ดำรงสมณศักดิ์เป็น "พระธรรมธีรราชมหามุนี") เป็น **พระอนุสาวนาจารย์**

ในระหว่างที่พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล อยู่จำพรรษาที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ได้รับการศึกษาอบรมทั้งภาคปริยัติและภาคปฏิบัติภาวนาธรรมอยู่ เป็นเวลา ๕ พรรษานั้น ท่านต้องบริหารโครงการให้การศึกษาอบรมและเผยแผ่ธรรมปฏิบัติทั้ง ๒ โครงการ ในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร คือ **โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน** วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ **โครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** วัดสระเกศฯ และ **สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี รวมทั้งจัดการด้านบุคลากร การเงิน และทรัพย์สินของ**มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ทั้งหมด ให้เจริญ

ก้าวหน้ามาโดยลำดับ จัดซื้อที่ดินและจัดสร้างเสนาสนะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการก่อสร้างอุโบสถ และจัดให้มีพระภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษา ให้ได้รับการศึกษาอบรมทั้งภาคปริยัติและปฏิบัติพระสัทธรรมเพิ่มขึ้นตามลำดับ

เมื่อสมควรแก่เวลา ในปลายปี ๒๕๒๙ มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย โดยศาสตราจารย์บัญญัติ สุชีวะ ประธานมูลนิธิฯ ได้ยื่นคำขอต่อกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขออนุญาตสร้างวัด บนที่ดิน ๗๒.๕ ไร่ ภายในบริเวณที่ดินของมูลนิธิ/สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายแห่งนี้

และได้รับอนุญาตให้สร้างวัดได้ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๐ และในวันที่ ๒ ธันวาคม ปีเดียวกัน เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ หลวงพ่อวัดสามพระยา ได้เป็นผู้เจิมแผ่นศิลาฤกษ์ เพื่อประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างอุโบสถ

เมื่อการก่อสร้างอุโบสถจวนจะเสร็จเรียบร้อย และมีเสนาสนะ มีพระภิกษุ สามเณร อยู่จำพรรษาศึกษาและปฏิบัติธรรมตามสมควร ศาสตราจารย์บัญญัติ สุชีวะ ประธานมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ก็ได้ขออนุญาตตั้งเป็นวัด

กระทรวงศึกษาธิการ (โดยความเห็นชอบของมหาเถร สมาคม เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔) จึงได้ประกาศตั้งเป็นวัดในพระพุทธศาสนาขึ้น ชื่อ **"วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม"** เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่หลวงพ่อวัดปากน้ำ **พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)** ผู้ปฏิบัติและสอนภาวนาถึงธรรมกายและพระนิพพานตามพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๔ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ในปีเดียวกัน เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี นับแต่ตั้งสถาบันฯ

ซึ่งเป็นเวลาที่ **พระมหาเสริมชัย ชยมงฺคโล** (ปัจจุบันคือหลวงพ่อ **พระราชญาณวิสิฐ**) อุปสมบทได้ ๕ พรรษา อายุได้ ๖๒ ปี ได้ศึกษาภาคปริยัติจากสำนักเรียนวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ จนสำเร็จ **เปรียญธรรม ๓ ประโยค** และ นักธรรมเอก เป็นพระมหาเปรียญ ได้รับแต่งตั้งเป็น **เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม** อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ท่านจึงได้กราบลาพระเดชพระคุณหลวงพ่อสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มารับตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา และต่อจากนั้น ท่านยังได้ศึกษาภาคปริยัติแผนกบาลีต่อจนสำเร็จเป็นเปรียญธรรม ๖ ประโยค เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๗ (เมื่ออายุ ๖๕ ปี)

วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม จึงได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมสืบต่อวัตถุประสงค์ของ **สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** เพื่อสืบบวรพุทธศาสนา การปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ที่พระเดชพระคุณ **พระมงคลเทพมุนี** (สด จนฺทสโร) ได้สั่งสอนและถ่ายทอดไว้ให้วัฒนาถาวรยิ่งๆ ขึ้นไป ตราบชั่วกาลนาน...

การจัดการเรียนการสอน วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม ได้จัดให้มีการเรียนการสอนนักธรรมชั้นตรี-โท-เอก และเปรียญธรรมจนถึงประโยค ๙ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการเรียนการสอนอีก ๒ หลักสูตร คือ ๑. หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) ภาควิชารัฐศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (เทียบเท่า ม.๖) ๒. หลักสูตรระดับปริญญาตรี ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลงานที่ได้รับรางวัล และฐานะที่ได้รับ

- ได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็น **"อุทยานการศึกษา"** พ.ศ. ๒๕๓๘
- อุโบสถวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม ได้รับรางวัล **"อนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทยดีเด่น"** พ.ศ. ๒๕๓๙ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ได้รับรางวัลชนะเลิศ **"โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ"** ประเภทศาสนสถาน ของกรมป่าไม้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๙ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ได้รับรางวัลชนะเลิศ **"โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ"** และได้รับพระราชทาน เข็มทองคำเครื่องหมายโครงการ จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑
- ได้รับคัดเลือกและตั้งให้เป็น โรงเรียนปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ประจำจังหวัดราชบุรี แห่งที่ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒
- ได้รับการจัดตั้งเป็น สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดราชบุรี แห่งที่ ๑ โดยมติมหาเถรสมาคม เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔
- ได้รับคัดเลือกและตั้งให้เป็นสถาบันพุทธภาวนาในเครือข่ายมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งโลก *(มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งโลกตั้งอยู่ที่ซอยสุขุมวิท ๒๔ ถ.สุขุมวิท เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๑๐)* เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ประวัติโดยสังเขป

พระราชพรหมเถร (วีระ คณุตฺตโม)

รองเจ้าอาวาส และพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ประวัติก่อนบวช

พระเดชพระคุณ พระราชพรหมเถร องค์ปัจจุบัน มีนามเดิมว่า **วีระ อุตตรนที** และในภาษาญี่ปุ่นว่า **คูนิโอ คาวาคิตะ** บิดาท่าน เป็นชาวญี่ปุ่นนามว่า **เอดะ คาวาคิตะ** มารดาท่านเป็นชาวไทยนามว่า **สน อุตตรนที**

ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๒ ที่ข้างวัดมอญ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี มีพี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกันล้วนเป็นชาย ๔ คน ท่านเป็นบุตรคนที่ ๒

การศึกษาเมื่อเยาว์วัย

ครอบครัวของเด็กชายวีระ อยู่ที่บางขุนเทียนได้ไม่นานนัก ก็ย้ายไปอยู่สี่พระยา เมื่อเจริญวัยเข้าเกณฑ์การเรียน บิดามารดาก็ส่งไปเข้าเรียนในโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นของสมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย เรียนอยู่ได้ ๖ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ก็เรียนจบชั้นประถมปีที่ ๖ ของโรงเรียน มีความสามารถอ่านเขียนและพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดี ด้วยความขยันหมั่นเพียรมาตั้งแต่เด็กจึงไม่มีอุปสรรคใดๆ ต่อจากนั้นก็ได้เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และเข้าเรียนต่อเตรียมปริญญาธรรมศาสตร์ รุ่นที่ ๒ จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓ จากนั้นจึงเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรียนในสาขานิติศาสตร์ สอบได้ที่ ๑ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔ ขณะเรียนอยู่นั้นก็ได้ทำงานไปด้วยในสถานทูตญี่ปุ่น

แต่ชีวิตการศึกษาในมหาวิทยาลัยของคฤหัสถ์วีระต้องยุติลงภายหลังจากขึ้นปีการศึกษาที่ ๒ เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศ สงครามกับประเทศญี่ปุ่น ในวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ อันเป็นการเริ่มสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในภูมิภาคเอเชียบูรพา

การอาชีพ

เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลงแล้วคฤหัสถ์วีระไม่ได้กลับเข้าไปศึกษาต่อ แต่ได้ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขายสั่งและส่งสินค้าเข้าและออกจากประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ด้วยความขยันขันแข็งเอาใจใส่ในหน้าที่การค้าขายจึงเจริญขึ้นเป็นลำดับ ในระยะเวลาประมาณ ๑๐ ปีนั้น

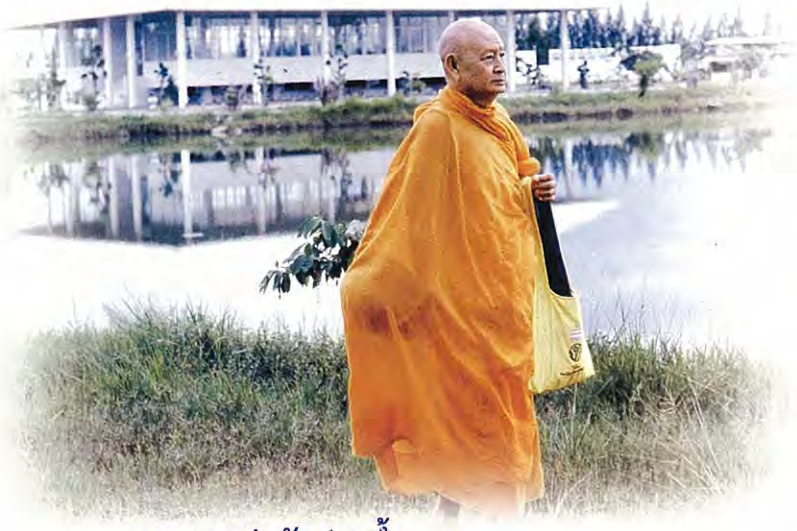

พบหลวงพ่อวัดปากน้ำ

ครั้งที่คฤหัสถ์วีระจะได้พบหลวงพ่อวัดปากน้ำนั้น เป็นปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ขณะนั้นอายุได้ ๓๔ ปี วันหนึ่งได้ขึ้นรถเมล์สายตลาดพลู นั่งไปเพลินๆ ไม่ได้มีจุดหมายและได้ปรารภกับตนเองว่า *"ในชีวิตนี้ คนเราต้องการอะไรกัน"* คำตอบคือ *"ความสุข"* ก็แล้วความสุขนั้น คืออย่างไร จะให้มีจะให้รู้เห็นเป็นได้อย่างไร ปรารภอยู่ดังนั้น รถเมล์ก็วิ่งมาถึงตลาดพลู ที่นั่นคฤหัสถ์วีระได้ลงเรือจ้างที่แล่นไปตามคลองบางกอกน้อย เรือจ้างคิดว่า คฤหัสถ์วีระจะไปรับพระของขวัญของหลวงพ่อที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ จึงได้พาขึ้นท่าเรือที่เรียกกันว่าท่าไฟไหม้ข้างวัดปากน้ำ

เมื่อเรือจอดเทียบท่า คฤหัสถ์วีระก็ขึ้นจากเรือทั้งๆ ที่ยังไม่ทราบว่าขึ้นไปทำไม และก็ได้เดินชมวัดอยู่ แล้วคฤหัสถ์วีระก็ได้เห็น พระภิกษุท่านหนึ่งดูน่าเลื่อมใส กำลังฉันภัตตาหารเพลอยู่ ความสง่า องอาจและบุญราศีของท่านทำให้ต้องคิดว่า พระภิกษุท่านนี้คงจะเป็นพระนักปฏิบัติผู้เคร่งครัดอย่างแน่นอน เมื่อฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว ท่านก็นั่งสนทนากับญาติโยมทั้งหลายที่ไปหานั้น ด้วยปฏิสันถารอันดี พูดจาฉะฉาน โต้ตอบธรรมะ ได้ลึกซึ้งเป็นพิเศษ

คฤหัสถ์วีระ สนใจในเรื่องวิปัสสนากัมมัฏฐานมาตั้งแต่เด็ก ฟังธรรมที่วัดหัวลำโพง วัดแก้วแจ่มฟ้า วัดมหาพฤฒาราม มีความสนใจในเรื่องนรก สวรรค์ นิพพาน ว่ามีจริงหรือไม่ จะไปดูด้วยวิธีใด ปรารถนาจะพิสูจน์ในเรื่องนี้ ก็ประจวบเหมาะในครั้งนี้ ได้ถือโอกาสขึ้นไปนั่งคุยกับพระอาจารย์ท่านนั้น จึงได้รู้ว่าท่านคือ **"หลวงพ่อวัดปากน้ำ"** ผู้ค้นพบพระสัทธรรมวิชชาธรรมกายของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะนั้นท่านมีสมณศักดิ์เป็นพระภาวนาโกศลเถร ท่านก็ได้บอกว่าหากสนใจเรื่องนี้ให้มานั่งกัมมัฏฐาน และท่านได้แนะนำหลายอย่างเกี่ยวกับวิธีนั่งภาวนา

เป็นอันว่าคฤหัสถ์วีระในวันนั้นได้ทราบวิธีปฏิบัติจากท่านโดยละเอียด ก่อนจะกราบลาท่านกลับ ท่านบอกว่าให้มาวันพฤหัสบดี ด้วยความต้องการจะพิสูจน์ทดลอง คฤหัสถ์วีระก็ได้กลับไปพบท่านใหม่อีก

บรรลุธรรมกาย

คฤหัสถ์วีระได้มาปฏิบัติพระกัมมัฏฐานกับหลวงพ่อวัดปากน้ำอยู่ ๑๘ วัน ก็ได้เห็นตามที่อยากรู้นั้น แต่ในขณะนั้นยังสงสัยอยู่ในใจว่า ที่เห็นนั้นเป็นจริงหรือ

ว่าเป็นมโนภาพคิดเอาเอง ก็พลันได้ยินหลวงพ่อวัดปากน้ำท่านว่า *"ถ้าเราไปคิดเอาเอง เรานึกเท่าไหร่มันก็ไม่เห็น แต่นี่เราเป็นสมาธิ แล้วมันเป็นวิปัสสนา ถ้าเรานั่งมันก็จะเห็นขึ้นมาเอง"* หลวงพ่อวัดปากน้ำได้สอนศิษย์คนใหม่ของท่านในพระสัทธรรมและแก่นแห่งพระศาสนา เมื่อได้เห็นแล้วท่านพระอาจารย์ก็ได้กล่าวกับศิษย์ ของท่านว่า *"ที่บรรพบุรุษของเราได้อุตส่าห์เสียสละเลือดเนื้อก็เพื่อจะปกป้องพุทธศาสนา ซึ่งมีของจริงอย่างนี้"*

คฤหัสถ์วีระเมื่อได้มาปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่อวัดปากน้ำฯ แล้ว ก็เกิดความเลื่อมใสมากขึ้นตามลำดับ เมื่อใจสบายแล้วจึงได้นึกทบทวนว่า *"ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ใจเรานี้เอง เมื่อใจหยุดก็เกิดความสงบ ครั้นสงบแล้วก็เป็นสุข ดังพระพุทธภาษิตที่ว่า **นตฺถิ สนฺติ ปรํ สุขํ** สุขอื่นยิ่งกว่าการหยุดนิ่งไม่มี"*

นับแต่นั้นมาคฤหัสถ์วีระก็ได้ไปนมัสการหาหลวงพ่อวัดปากน้ำฯ โดยสม่ำเสมอ บางครั้งก็พำนักค้างแรมที่วัดเพื่อปฏิบัติธรรม บางวัน หลวงพ่อก็เรียกเข้าไปนั่งภาวนากับท่านและสอนการปฏิบัติพระกัมมัฏฐานอย่างละเอียด คฤหัสถ์วีระปฏิบัติจนได้ธรรมกายผ่านครบทั้ง ๑๘ กายแล้ว หลวงพ่อก็ได้สอนวิชชาธรรมกายขั้นสูงให้ ซึ่งท่าน ก็สามารถปฏิบัติได้

อุปสมบท

คฤหัสถ์วีระเมื่อได้เห็นของจริงในพระพุทธศาสนาเช่นนี้แล้ว จึงได้ตัดสินใจสละเพศคฤหัสถ์เข้าครองผ้ากาสาวพัสตร์ เข้าบรรพชาอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำภาษีเจริญ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยมี

พระเดชพระคุณ**พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำ** ซึ่งขณะนั้นมีสมณศักดิ์เป็นที่**พระภาวนาโกศลเถร** เป็นองค์อุปัชฌาย์ และมีท่าน**พระครูปัญญาภิรัต** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ กับท่าน**พระครูพิพัฒน์ธรรมคณี** เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายานามว่า **"คณุตฺตโม ภิกฺขุ"**

เผยแผ่วิชชาธรรมกาย

เมื่อท่านได้บวชเรียนแล้ว ก็ได้ปฏิบัติพระกัมมัฏฐานตามแนววิชชาธรรมกายกับหลวงพ่อวัดปากน้ำมาโดยตลอด ได้เป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่พระศาสนาให้เจริญถาวรสืบไปทั้งในและนอกประเทศ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็น **พระครูภาวนาภิรมย์** ท่านได้เป็นรองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เลื่อนขึ้นเป็น **พระภาวนาโกศลเถร**

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับพระบัญชาแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เลื่อนขึ้นเป็น **พระราชพรหมเถร**

พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชพรหมเถรองค์ปัจจุบัน เป็นผู้สืบทอดวิชชาธรรมกายโดยตรงจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ท่านได้ทำหน้าที่เผยแผ่พระสัทธรรมวิชชาธรรมกายของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างเต็มที่ ทั้งในวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ที่หอสังเวชนียมงคลเทพนิรมิต ในโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และที่วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งท่านเป็นพระอาจารย์ควบคุมการปฏิบัติพระกรรมฐานอยู่ และดำเนินการอยู่อย่างเข้มแข็ง

พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชพรหมเถร เป็นครูอาจารย์ผู้ประเสริฐ ของศิษยานุศิษย์ และท่านได้สอนอบรมตักเตือนศิษย์ทั้งหลายด้วยความเมตตาโดยตลอด ท่านสอนหลักธรรมให้ปฏิบัติเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของทุกคน ทั้งในระหว่างการเรียนปฏิบัติพระกรรมฐานและในชีวิตประจำวัน

เผยแผ่พระศาสนาสู่ต่างประเทศ

โดยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชพรหมเถรมีความชำนาญในด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส จึงทำให้งานเผยแผ่พระสัทธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย ได้ดำเนินไปด้วยดี พร้อมกับมีการจัดพิมพ์การปฏิบัติสมถวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย เป็นภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน เผยแผ่ในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ฮอลแลนด์ เยอรมันนี สวีเดน และญี่ปุ่น ซึ่งได้มีการดำเนินงานสอนพระสัทธรรมวิชชาธรรมกาย และจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาแพร่หลายอย่างกว้างขวาง

อัตชีวประวัติ โดยสังเขป

พระราชญาณวิสิฐ

(เสริมชัย ชยมงฺคโล - พลพัฒนาฤทธิ์)

อัตชีวประวัติ

พระราชญาณวิสิฐ

(เสริมชัย ชยมงฺคโล - พลพัฒนาฤทธิ์)

เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

พระเดชพระคุณ **พระราชญาณวิสิฐ** (หลวงป๋า) เดิมท่านชื่อ **เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์** ท่านเกิดที่บ้านถนนหัก ตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โยมบิดาชื่อ **ทองดี** โยมมารดาชื่อ**บุญนาค (ตีบ)** ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๒ ท่านมีพี่น้องทั้งหมด ๖ คน เป็นพี่สาว ๓ คน, น้องสาว ๑ คน, น้องชาย ๑ คน (พี่สาวคนที่ ๓ เสียชีวิตเมื่ออายุไม่ถึง ๑๐ ขวบ) ท่านเป็นบุตรคนที่ ๔

สายตระกูลทางบิดา ทำงานรับราชการต่อเนื่องกันมา อาทิเช่น **หลวงพิทักษ์** (คุณปู่) **ขุนเพิ่ม เพิ่มพิริยะกุล** (คุณลุง) ดำรงตำแหน่งเจ้าเมือง (ผู้ว่าราชการ) คนหนึ่งของจังหวัดบุรีรัมย์, **พ.อ.หลวงคล่อง คล่องตรวจโรค** (คุณลุง) อดีตเจ้ากรมสัตว์พาหนะทหารบก

สายตระกูลทางมารดา เป็นเชื้อสายจีน ประกอบอาชีพธุรกิจค้าขาย โดยประกอบการค้าหลายท้องที่ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์เป็นส่วนใหญ่ และอีกหลายจังหวัดของภาคอีสานตอนล่างหรืออีสานตอนใต้

เมื่อท่านอาจารย์เสริมชัย เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่โรงเรียนบ้านถนนหัก แล้วเรียนต่อชั้นมัธยมปีที่ ๑-๓ ที่โรงเรียนกฤษณวิทยา อำเภอนางรอง แล้วไปเรียนต่อ

นายเสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์
ในชุดครุย ปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์ (เกียรตินิยม "ดี") มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ (ได้รับเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘)

ข้อมูลและภาพประกอบ จากหนังสือ ใต้ร่มกาสาวพัสตร์ เรียบเรียงโดย ประทุม ธารารัตน์ และคณะ

ชั้นมัธยมปีที่ ๔-๖ ที่โรงเรียนประจำจังหวัดคือโรงเรียนบุรีรัมย์วิทยาลัย

โยมบิดา-มารดาได้นำท่านไปฝากพักอาศัยอยู่กับ **คุณยายปาน** ซึ่งมิใช่ญาติโดยตรง แต่เคารพนับถือกันดุจญาติสนิท และคุณยายปานก็เมตตาเอ็นดูท่านอาจารย์เสริมชัยประหนึ่งเป็นลูกหลานของท่านเช่นกัน

เมื่อเข้าเรียนระดับมัธยมแล้ว ความเป็นเด็กนักเรียนฝักใฝ่ในความรู้ก็ยิ่งชัดเจนขึ้น ความเป็นอยู่เมื่อมาอยู่กับคุณยายปานก็ยังดำเนินไปเช่นเดียวกับเด็กๆ ในครอบครัวชนบท โดยทั่วไป นั่นคือกลับจากโรงเรียนแล้วต้องช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้าน เช่น ปัดกวาด เช็ดถู ทำความสะอาดบ้านเรือน ซักผ้า รีดผ้า หุงข้าว หรือทำกับข้าวง่ายๆ ทำงานบ้านเสร็จแล้วจึงจะมีเวลาทำการบ้าน ท่องหนังสือก่อนเข้านอน

หลังจากสอบผ่านชั้นมัธยม ๖ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียนบุรีรัมย์วิทยาลัยแล้ว ท่านอาจารย์เสริมชัยมีความตั้งใจจะเรียนต่อชั้นเตรียมอุดมศึกษา (ม.๗-ม.๘) เพื่อเข้ามหาวิทยาลัยในอนาคต โยมบิดามารดาก็เห็นด้วย และยินดีส่งเสียให้เรียนตามความปรารถนา แต่มีเหตุให้การเรียนต้องหยุดชะงักไป

กล่าวคือ อาแปะ หรือลุงเขย ซึ่งเป็นญาติ (เขย) ทางสายโยมบิดา มีกิจการค้าอยู่ที่ตัวอำเภอนางรอง มีความเห็นว่าเด็กหนุ่มหลานชายคนนี้ควรจะเป็นพ่อค้านักธุรกิจมากกว่าจะเสียเวลาไปกับการเรียน จึงได้มาขอตัวท่านอาจารย์เสริมชัยไปทำงานที่ร้านค้าของท่านเพื่อฝึกให้เรียนรู้วิชาการติดต่อค้าขายและชั้นเชิงการแข่งขันทางธุรกิจ โยมบิดามารดามีความเกรงใจอาแปะเพราะเคยไปพึ่งพาอาศัยกันอยู่เสมอและ

บ้านถนนหัก ตำบลนางรอง (ปัจจุบันคือตำบลถนนหัก) อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ บ้านเกิดของหลวงพ่อพระราชญาณวิสิฐ

บริเวณพื้นที่อันเป็นที่ตั้งบ้าน ซึ่งโยมพ่อ โยมแม่ ของหลวงพ่อพระราชญาณวิสิฐ ได้ย้ายมาตั้งถิ่นฐานใหม่ ณ บ้านหนองยายพิม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันได้ตกทอดมาถึงน้องสาวและน้องเขยของหลวงพ่อฯ

นางบุญนาค (ตีบ)
โยมมารดาของพระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล ป.ธ. ๖)

ตระหนักถึงความดีของท่านจึงจำเป็นต้องออกปากอนุญาต เหตุนี้ท่านอาจารย์เสริมชัยเลยต้องหันเหไปสู่วิถีทางของธุรกิจการค้าขาย ทั้งๆ ที่อยากเรียนต่อใจจะขาด

แต่วิถีชีวิตของท่านอาจารย์เสริมชัยไม่ได้ถูกลิขิตให้ดำเนินไปบนเส้นทางธุรกิจค้าขายตราบจนถึงบั้นปลายชีวิต จึงทำให้เกิดเหตุการณ์อันเป็นจุดหักเหที่ทำให้ท่านต้องมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนต่อไปอีก

กล่าวคือ**คุณพี่องุ่น** บุตรสาวคนที่ ๓ ของอาแปะแต่งงานไปกับ**อาจารย์บัญชา ตั้งใจ** ผู้สอนหนังสือที่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา บุตรสาวคนนี้กลับมาเยี่ยมบ้านในช่วงปิดเทอมใหญ่ปลายปีพร้อมสามี เมื่อรู้ว่าพื้นฐานการศึกษา และอุปนิสัยใจคอของเด็กหนุ่มผู้มีศักดิ์เป็นน้องเป็นอย่างไร จึงมีความเห็นว่าเด็กที่มีภูมิปัญญาระดับนี้และมีความรักในการเรียน ไม่ควรจะหยุดการเรียนเพียงแค่ชั้นมัธยมเพราะมีสติปัญญาความสามารถเหมาะสมที่จะเล่าเรียนให้สูงขึ้นไปอีก

ลูกสาวอาแปะได้พูดเรื่องนี้กับเตี่ย โดยยกเหตุผลมาชี้แจงหว่านล้อมกระทั่งอาแปะเห็นดีด้วย เป็นอันตกลงยินยอมให้ท่านอาจารย์เสริมชัย ไปศึกษาเล่าเรียนต่อ และสอบถามไปทางโยมบิดามารดา ท่านทั้งสองก็ยินดีสนับสนุน

ดังนั้นท่านอาจารย์เสริมชัยจึงได้ติดตามคุณพี่องุ่นลูกสาวอาแปะ หรือพี่สาวและพี่เขย (อาจารย์บัญชา) เดินทางไปยังจังหวัดนครราชสีมาเข้าเรียนต่อในชั้นเตรียมอุดมศึกษาที่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยในปีนั้น

แม้จะว่างเว้นจากการศึกษาเล่าเรียนไปถึงหนึ่งปีเต็มๆ แต่ไม่เป็นอุปสรรคทำให้การเรียนระดับชั้นเตรียมอุดมศึกษา

ปีที่ ๑ อ่อนด้อยแต่อย่างไร ท่านยังคงรักษาระดับการสอบประจำเทอมในตำแหน่งที่ ๑ ที่ ๒ เช่นเดิม

กระทั่งสอบผ่านชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๑ เข้าสู่ปีที่ ๒ ระหว่างที่เรียนอุดมศึกษาช่วงปลายปีท้ายสุดตั้งเป้าหมายมุ่งสู่การเรียนระดับมหาวิทยาลัยต่อไปอีก ข่าวร้ายก็ถูกส่งด่วนมายังท่านอาจารย์เสริมชัย

นั่นคือโยมบิดาเสียชีวิตอย่างกะทันหัน เนื่องจากป่วยเป็นไข้นิวมอเนียได้แค่ ๒ วัน ก็ถึงแก่กรรม

ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงขออนุญาตลาหยุดการเรียน รีบเดินทางกลับจังหวัดบุรีรัมย์บ้านเกิด เพื่อร่วมงานศพโยมบิดา ทว่าเส้นทางคมนาคมในสมัยนั้นทุรกันดารเหลือกำลัง การเดินทางต้องข้ามวันข้ามคืน เมื่อท่านไปถึงบ้าน ศพของโยมบิดาก็ได้รับการฌาปนกิจไปแล้ว ท่านจึงได้เดินทางกลับไปเรียนต่อจนจบชั้นเตรียมอุดมศึกษาด้วยคะแนนเป็นอันดับ Top (๓ คน) ของโรงเรียน และเป็นอันดับ Top (๕๐ คน) ของประเทศ

มาถึงตรงนี้เป็นจุดหักเหของชีวิตอีกครั้งหนึ่ง เพราะความปรารถนาของท่านอาจารย์เสริมชัยในขณะนั้น ต้องการเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัยสูงขึ้นไปอีก แต่เมื่อไม่มีโยมบิดาช่วยเกื้อหนุนผลักดันอีกต่อไป ครั้นจะขอให้โยมมารดาแบกรับภาระส่งเสียให้เรียนต่อก็ทำใจไม่ได้ เนื่องจากตระหนักดีว่ายังมีน้องสาวน้องชายอีกสองคนที่โยมมารดาต้องรับผิดชอบอยู่ ท่านจึงตัดสินใจหยุดพักการเรียนเพียงเท่านี้ แล้วมองหาวิชาชีพที่เรียนสำเร็จเร็วที่สุด และสามารถออกมาหางานทำมีรายได้ทันที ทั้งนี้ก็เพื่อจะไม่เป็นภาระของโยมมารดาอีกต่อไป

เหตุนี้จึงสมัครเข้าเรียนตัดเย็บเสื้อผ้า และเรียนสำเร็จในเวลาอันสั้น แต่วิชาชีพนี้เป็นงานที่ท่านไม่ถนัดเอาเสียเลย แม้จะพยายามทำงานสักเพียงไร ก็รู้ตัวว่าไม่มีทางก้าวหน้าหรือเจริญรุ่งเรืองในสาขาอาชีพนี้ได้แน่นอน เพราะไม่มีความชอบ ไม่มีความลึกซึ้งในเชิงช่างและศิลปะแม้แต่น้อย

ใช้เวลาเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าแล้วออกมาทำงานเป็นลูกจ้างเกือบปี ท่านอาจารย์เสริมชัยก็ตัดสินใจมุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพฯ เพื่อหาช่องทางเรียนต่อไปอีก

ก่อนตัดสินใจเดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ นั้น เนื่องจากท่านอาจารย์เสริมชัยนึกถึงคำพูดของหลวงลุงเมื่อครั้งยังเป็นฆราวาส คือ **พ.อ.หลวงคล่อง คล่องตรวจโรค** อดีตเจ้ากรมสัตว์พาหนะทหารบก (ตั้งอยู่ใกล้ถนนทหารอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ) เคยกล่าวกับโยมบิดาหลายครั้งที่บุรีรัมย์ว่า *"หากหลานชายคนนี้ (ท่านอาจารย์เสริมชัย) จะไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ ให้ไปหาท่าน ท่านยินดีจะให้การสนับสนุนเพราะเห็นว่าเรียนหนังสือเก่ง"*

เวลานั้น หลวงลุงคือ พ.อ.หลวงคล่องฯ เกษียณอายุราชการแล้ว และได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุจำพรรษาอยู่ที่วัดอภัยทายาราม (วัดมะกอก) ใกล้โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ท่านอาจารย์เสริมชัย จึงตั้งใจจะไปขอความเมตตาพักอาศัยอยู่กับหลวงลุงก่อน เพื่อหาลู่ทางศึกษาต่อ แต่มาขัดข้องเรื่องทุนทรัพย์จะส่งเสียตัวเองให้ศึกษาเล่าเรียนจนตลอดรอดฝั่ง เพราะเงินออมซึ่งเก็บสะสมไว้ขณะทำงานเป็นช่างตัดเย็บเสื้อผ้ามีอยู่เพียงจำกัด ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนได้

ขณะที่ท่านอาจารย์เสริมชัยยังไม่รู้จะทำอย่างไรดีกับอนาคตของตน พอดี**คุณครูเฮง เสือนางรอง** ซึ่งเคยสอนที่โรงเรียนบ้านถนนหัก ทราบว่าท่านอาจารย์เสริมชัยมาพักอยู่ที่วัดอภัยทายาราม (วัดมะกอก) จึงแวะมาเยี่ยม และชวน

ไปสมัครทำงานองค์การท่าเรือ คลองเตย ท่านก็ตัดสินใจไปสมัครและผ่านการสอบคัดเลือกเข้าไปได้ ทำให้มีรายได้เป็นประจำแน่นอนทุกเดือน

พออายุได้ ๒๑ ปี ท่านก็มีครอบครัวและมีภาระรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ความตั้งใจที่จะเรียนต่อจำเป็นต้องระงับเอาไว้ก่อน แม้กระนั้นความมุ่งมั่นในส่วนนี้ก็มิได้คลายจางหายไป อุปมาเหมือนกองไฟควันคุกรุ่นภายในอกเงียบๆ ในขณะที่กาลเวลาก็ผันผ่านไปเรื่อยๆ

ต่อมากรมประชาสัมพันธ์ (กรมโฆษณาการในสมัยนั้น) ประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ ท่านอาจารย์เสริมชัยได้ไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้วจึงตัดสินใจเข้าสมัครสอบคัดเลือกโดยมีแผนการกำหนดไว้ในใจว่าหากสอบได้จะเข้าทำงานที่กรมประชาสัมพันธ์ จะไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพราะอยู่ใกล้ๆ กัน สามารถเดินไปเรียนได้สะดวก

ผลของการสอบคัดเลือกเข้ากรมประชาสัมพันธ์ ปรากฏว่าสอบได้ จึงลาออกจากองค์การท่าเรือไปเป็นข้าราชการประจำกองวิทยาการ ซึ่งขณะนั้นมี **คุณกำจัด กีพาณิชย์** เป็นหัวหน้ากอง (ต่อมาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ขณะนั้นคือ **พล.ท. ม.ล.ขาบกุญชร ณ อยุธยา, คุณชู ณ ลำปาง** เป็นรองอธิบดีฯ ได้รับเงินเดือนขั้นต้น ๔๕๐ บาท

หลังจากที่ทำงานกรมประชาสัมพันธ์ได้ระยะหนึ่ง จึงสมัครเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ตามที่ตั้งใจไว้ โดยลงเรียนในคณะรัฐศาสตร์ สาขาการปกครอง จะต้องใช้เวลาในการศึกษาถึง ๔ ปี ก็พอดีหลวงลุง (พ.อ.หลวงคล่องฯ) ได้แนะนำให้เรียนวิชาที่หลักสูตรสั้น จะได้สำเร็จเร็วและจะฝากงานให้ ท่านอาจารย์จึงย้ายไปเรียนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี โดยลงทะเบียนเรียนทั้งสาขาวิชาการบัญชีและสาขาพาณิชยศาสตร์

ขณะเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พร้อมกันสองแผนก ท่านอาจารย์เสริมชัยทุ่มเทความวิริยะอุตสาหะอย่างสุดตัว เพราะเวลาที่เหลือจากเวลาทำงานประจำที่กรมประชาสัมพันธ์ มีเพียงจำกัด และข้อจำกัดอีกประการหนึ่งก็คือมักจะเข้าห้องเรียนล่าช้ากว่าเพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ เนื่องจากเวลาเลิกงานเกือบจะตรงกับเวลาเปิดการสอน กว่าจะกระหืดกระหอบเดินตัดข้างสนามหลวงมาถึงมหาวิทยาลัยและเข้าห้องเรียนก็เหลือที่นั่งท้ายๆ สุด ทำให้ห่างไกลจากกระดานดำหน้าชั้นมาก เวลาอาจารย์เขียนบนกระดานดำจึงแทบมองไม่เห็นและอ่านไม่ค่อยออก ทำให้จดเลกเชอร์ทันบ้างไม่ทันบ้าง

เวลานั้นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปิดการสอนกึ่งมหาวิทยาลัยเปิด คือรับนักศึกษาภายนอกเข้ามาเรียนอย่างไม่จำกัด ดังนั้นในคณะจึงมีนักศึกษาจำนวนมาก การเรียนแต่ละวิชาจะมีนักศึกษาเข้าเรียนแต่ละห้องหลายร้อยคน ทำให้ความเข้าใจในบทเรียนไม่เต็มที่ เหตุนี้ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงต้องใช้เวลาว่างทุกนาที ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อผลการเรียนให้มากที่สุด

ท่านปฏิบัติอยู่เช่นนี้ตั้งแต่เข้าเรียนปีที่ ๑ จนกระทั่งจบปีที่ ๓ แผนกการบัญชี และจบชั้นปีที่ ๔ แผนกพาณิชยศาสตร์ โดยสอบไล่ได้เกือบหมดทุกลักษณะวิชาในภาคแรกของทุกปี

มีพลาดเพียงวิชาเดียว คือวิชากฎหมาย (พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า และพระราชบัญญัติวรรณกรรมศิลปกรรม) สาเหตุเพราะไม่เคยได้เข้าห้องเรียนฟังอาจารย์สอนวิชานี้เลย แต่พอตอนสอบก็ได้เตรียมตัวมาพร้อมสำหรับกฎหมายทุกมาตรา แต่ข้อสอบอาจารย์นำปัญหาจากคดีที่ผ่านมาถึงศาลฎีกาพิจารณาและพิพากษาแล้ว ยกมาเป็นคำถามตรงนี้ไม่ได้เคยฟังอาจารย์สอนและก็ไม่ได้อ่านคำพิพากษามาเลย ผลก็คือสอบตกในสมัยแรก แต่เมื่อสอบในสมัยที่ ๒ ท่านอาจารย์เสริมชัยได้ไปฟังอาจารย์สอนแล้ว จึงเข้าสอบและทำคะแนนสำหรับวิชากฎหมายนี้ ได้สูงสุดของรุ่นนั้น

และได้รับปริญญาบัตรจากพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีประสาทปริญญาเดียวกันนี้ถึงสองครั้ง ได้สองปริญญา เป็นความปิติและภาคภูมิใจอย่างที่สุดในชีวิตฆราวาส

ต่อมา ท่านอาจารย์เสริมชัย ได้สมัครเข้าทำงานที่แผนกวิจัย คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นงานที่ถูกกับอุปนิสัยมากที่สุด และก็ผ่านการคัดเลือกเข้าประจำทำงานที่แผนกนี้ดังประสงค์ จึงได้ลาออกจากกรมประชาสัมพันธ์และย้ายมาประจำทำงานที่สถาบันใหม่ตั้งแต่นั้น

หลังจากทำงานที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ได้ระยะหนึ่ง ท่านอาจารย์เสริมชัยก็ทำปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ต่อ ช่วงที่ทำปริญญาโทนี้ไม่ถึงกับอยู่ในภาวะเคร่งเครียดหนักหนาสาหัสเหมือนกับทำปริญญาตรีควบทีเดียว ๒ ปริญญา

ในที่สุดก็ได้รับปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ (เกียรตินิยม "ดี") จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๐๘

ท่านทำงานอยู่ที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์นานพอสมควรก่อนจะลาออกและเข้าทำงานที่สำนักข่าวสารอเมริกัน (USIS) ประจำฝ่ายวิจัยประเมินผลทางด้านสื่อสารมวลชน และอื่นๆ ที่เป็นงานเกี่ยวกับความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอเมริกัน

ท่านอาจารย์เสริมชัย เข้าเป็นพนักงานสำนักข่าวสารอเมริกัน อยู่ที่ถนนสาธรใต้ ในระยะแรกได้ทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายวิจัย สำนักงานวิจัยภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ Regional Research Office ซึ่งมีขอบข่ายหน้าที่รับผิดชอบงานวิจัยของสำนักงาน USIS ที่ตั้งอยู่ประเทศต่างๆ หลายประเทศในเอเชียตะวันออก

ต่อมา ท่านอาจารย์เสริมชัยได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ทำการวิจัยและประเมินผลงานซึ่งต้องออกมาปฏิบัติงานภาคสนามเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานพัฒนาท้องที่ในชนบทของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งต้องเดินทางไปทั่วประเทศ ภารกิจหลักที่ท่านอาจารย์เสริมชัยรับผิดชอบคือติดตามผลการพัฒนาในท้องถิ่นทุรกันดาร และผลงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชนต่างๆ

ท่านอาจารย์เสริมชัยทำงานหน้าที่นี้ติดต่อกันหลายปีโดยไม่ถูกผลัดเปลี่ยนโยกย้ายไปทำหน้าที่อื่น เนื่องจากผลงานที่ทำออกมาครบถ้วนสมบูรณ์ ตรงไปตรงมา ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ระหว่างช่วงเวลาที่ทำงาน ท่านต้องเดินทางไปทั่วทุกหนทุกแห่งแทบทั่วทุกตารางนิ้วของประเทศไทย ซอกซอนไปถึงถิ่นทุรกันดารทุกๆ ภาค ได้พบเห็นรับรู้วิถีชีวิตของชาวชนบทพื้นบ้านว่ามีความเป็นอยู่อย่างไรทุกแง่ทุกมุม

นายเสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์
ระหว่างการทำงานในตำแหน่งนักวิจัยอาวุโส ของสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ มาเป็นเวลากว่า ๒๐ ปี ก่อนลาออกจากงานเพื่อเข้าอุปสมบทเป็นพระภิกษุอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาไปตลอดชีวิต

นอกจากจะพบเห็นชีวิตความเป็นอยู่ของชนบทที่ห่างไกลมีความอัตคัดขาดแคลนอย่างน่าสลดใจ ยังประสบกับความประพฤติของข้าราชการบางคนที่มีจิตใจหมักหมมด้วยกิเลสตัณหา ถึงขั้นผิดลูกผิดเมียเขาโดยใช้อำนาจหน้าที่บังคับ รวมทั้งการวางอำนาจบาทใหญ่กดขี่ข่มเหงชาวบ้านผู้มีแต่ความซื่อไม่กล้ามีปากมีเสียงกับผู้วางตนเป็น **"เจ้านาย"** หลายครั้งหลายหน

อีกส่วนหนึ่งที่ท่านอาจารย์เสริมชัยพบเห็นขณะอยู่ในเพศฆราวาส ทางด้านพระพุทธศาสนาก็คือพระสงฆ์ตามวัดวาอารามในพื้นที่ชนบทห่างไกลจำนวนหนึ่ง ย่อหย่อนพระธรรมวินัยอย่างน่าเป็นห่วง เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากขาดการศึกษาทางปริยัติ และละเลยการปฏิบัติภาวนา ซึ่งสมณะควรกระทำอย่างยิ่ง เมื่อแบบอย่างไม่สมบูรณ์ทั้งการศึกษาหลักปริยัติ และไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติพระสัทธรรมเสียแล้ว บุคคลผู้ก้าวสู่ร่มผ้ากาสาวพัสตร์ เพื่อครองเพศพรหมจรรย์ต่อๆ มาจึงพลอยย่อหย่อนตามไปด้วย

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ อยู่กลด เมื่อเปิดการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระภิกษุสงฆ์ รุ่นที่ ๑-๒ พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ ที่ตั้งสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ขณะที่เห็นภาพ **"ไม่งาม"** ในความรู้สึกของท่านอาจารย์เสริมชัยขณะนั้นไม่คิดลึกซึ้งนัก นอกจากอยากจะเห็นพระภิกษุบางรูปบางอารามมีความสำรวมตามสมควรแก่สมณะซึ่งน่าจะทำให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสยิ่งกว่า

จากการได้เดินทางมามาก พบเห็นหลายอย่างหลายสิ่งและหลากหลายแง่มุม เป็นพลังกระตุ้นให้อาจารย์เสริมชัยเริ่มสนใจอย่างจริงจังในพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก อันที่จริงชีวิตของท่านที่ผ่านมาตั้งแต่เป็นเด็กตัวเล็กๆ กระทั่งเจริญวัยเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวก็ข้องเกี่ยวผูกพันกับวัดวาอารามและภิกษุสงฆ์ตลอดเวลา หากเป็นการข้องเกี่ยวตามครรลองชาวพุทธโดยทั่วไป เช่น เมื่อตอนเด็กๆ ก็ติดตามบิดามารดา

ไปทำบุญ ฟังเทศน์ฟังธรรมที่วัด เติบโตเจริญวัยขึ้นมาก็ทำบุญใส่บาตร บริจาคทาน ตามวาระโอกาสอันพึงปฏิบัติ หรือไปฟังพระเทศน์จดจำรับคำอบรมสั่งสอนจากพระภิกษุสงฆ์บ้าง หรือสวดมนต์ไหว้พระเป็นกิจวัตรประจำวัน แต่ไม่เคยไปศึกษาค้นคว้าจนถึงแก่นแท้ ของพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งจนกระจ่างแน่ชัด

อุปนิสัยของท่านอาจารย์เสริมชัยนั้น เมื่อเกิดความสงสัยใคร่รู้เรื่องอะไรท่านก็จะสนใจศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง พยายามทำความเข้าใจตามเหตุตามผล เพื่อให้ความสงสัยข้องใจคลี่คลายไปสู่ความกระจ่างชัดแจ้งให้ได้

คราวนี้ ก็เริ่มเสาะหาหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางธรรมะเอามาอ่าน (สมัยนั้นหนังสือแนวทางธรรมปฏิบัติยังไม่มีการพิมพ์ออกจำหน่ายอย่างแพร่หลายเช่นปัจจุบัน) ตลอดจนหนังสืออัตชีวประวัติของพระเถราจารย์ผู้มีชื่อเสียงกิตติคุณแทบทุกอาจารย์เท่าที่จะหาซื้อได้ เมื่อได้หนังสือมาแล้วก็เริ่มศึกษาพิจารณาไปโดยลำดับ กระทั่งมีความเข้าใจค่อนข้างชัดเจน

ที่ใช้คำว่า **"ค่อนข้างชัดเจน"** ก็คือภาคทฤษฎีนั้นมีความเข้าใจมากพอสมควร แต่ภาคปฏิบัติยังขัดข้องอยู่ เพราะไม่เคยปฏิบัติ เมื่อไม่ปฏิบัติจริงๆ ก็ย่อมไม่รู้

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์
อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจำนวนหนึ่ง ไปประดิษฐานไว้ที่วัดโคน อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ เพื่อให้สาธุชนพุทธบริษัทได้บูชา

ต่อมาเพื่อนๆ ร่วมงานแผนก Arts & Exhibits ชักชวนให้ลองนั่งสมาธิ เพราะต่างไม่เคยปฏิบัติกันเลย ท่านอาจารย์เสริมชัยขณะนั้นพอจะทราบจากตำรับตำรามาบ้างว่าการกระทำสมาธินั้นคือพื้นฐานของการเกิดปัญญา และหากทำสมาธิเบื้องต้นได้ ประโยชน์ที่จะเกิดคือจิตเกิดความสงบ จิตได้รับการพักผ่อน ไม่ถูกอารมณ์ชักนำให้ฟุ้งซ่านเลื่อนไหลไปกับกิเลสตลอดเวลา เมื่อเพื่อนๆ มาชวนให้ทำสมาธิท่านจึงตกลงปฏิบัติ

สถานที่ปฏิบัติหรือนั่งสมาธิก็คือห้องทำงานแผนกศิลป์ และนิทรรศการนั่นเอง โดยใช้เวลาตอนพักกลางวันปิดประตูห้องทำงานแล้วนั่งสมาธิกันประมาณวันละ ๑๕-๓๐ นาที กำหนดคำว่า "พุทโธ" เป็นคำภาวนาตามแนวทางปฏิบัติ "อานาปานสติ" คือเอาจิตจับไว้ที่ลมหายใจเข้าออก

ความเปลี่ยนแปลงที่ค่อยเป็นค่อยไปเช่นนี้ ทำให้ท่านอาจารย์เสริมชัยน้อมรำลึกถึงคุณของพระรัตนตรัยยิ่งกว่าเดิม และมีกำลังใจที่จะปฏิบัติธรรมยิ่งขึ้นไปอีก เพียงแต่ขณะนั้น

ยังไม่รู้จะไปหาครูบาอาจารย์ที่จะเมตตาสั่งสอนให้ก้าวหน้าในการกระทำความเพียรทางจิตได้ที่ไหนเท่านั้น

จนกระทั่งท่านได้ไปฝึกปฏิบัติสมาธิกับคุณพหล โคปาลสุต ที่วัดธาตุทอง ฝึกปฏิบัติได้แค่ ๗ วันก็ถึงกำหนดที่จะต้องออกเดินทางไปอเมริกา การเดินทางออกนอกประเทศเป็นครั้งแรกในชีวิต มิได้ดิ่งตรงไปยังสหรัฐอเมริกาทันที เพราะมีกำหนดการให้ไปดูงานระยะสั้นๆ (แค่ ๗ วัน) ที่ประเทศอินเดียและ ๗ วันที่ประเทศอิสราเอล ก่อนที่จะไปเรียนสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผล ที่ The University of Michigan, Ann Arbor ประเทศสหรัฐอเมริกา ตลอด Summer และดูงานการวิจัยและประเมินผลต่อตามสถาบันต่างๆ อีกหลายแห่งทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย

เมื่อกลับมายังประเทศไทย และประจำทำงานที่ยูซิส (USIS) ท่านได้เลื่อนตำแหน่งเป็น RESEARCH SPECIALIST (ผู้ชำนาญการวิจัย/นักวิจัยอาวุโส) ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล ชีวิตความเป็นอยู่ของท่านและครอบครัวจึงเริ่มดีขึ้นตามลำดับ

ท่านอาจารย์เสริมชัยในช่วงนี้ไม่เคยทอดทิ้งการเจริญสมาธิปฏิบัติกัมมัฏฐาน ท่านยังปฏิบัติต่อเนื่องมาโดยตลอด พร้อมกันนั้นก็มองหาสำนักปฏิบัติกัมมัฏฐานเพื่อไปศึกษาและฝึกอบรมอย่างจริงจังต่อไป (สมัยนั้นสำนักสอนปฏิบัติกัมมัฏฐานยังไม่มีแพร่หลาย มีการปฏิบัติเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น)

แม้จะไม่ปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐาน ณ ที่ใด แต่ท่านอาจารย์เสริมชัยก็ยังเจริญสมาธิที่บ้านเป็นปกติ ระหว่างนั้นมีเพื่อนสนิทซึ่งทราบดีว่าท่านอาจารย์เสริมชัยต้องการปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐานให้ยิ่งกว่าการนั่งสมาธิโดยไม่มีครูอาจารย์แนะนำสั่งสอนโดยตรง ได้ให้คำแนะนำว่าที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ (มงคลบุตร) อุ้มบาตรน้ำพระพุทธมนต์ให้กับหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร ในพิธีฉลองรูปหล่อหลวงพ่อวัดปากน้ำ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ก่อนที่จะนำไปประดิษฐานไว้ ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

มีการสอนธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ผู้นำมาปฏิบัติจนสำเร็จ คือ**พระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)** หรือที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางทั่วไปว่า **"หลวงพ่อวัดปากน้ำ"** เพื่อนผู้นั้นยังเล่าเพิ่มเติมตามที่รู้ต่อๆ กันมาอีกว่าผู้ใดปฏิบัติได้ถึงธรรมกายนี้จะเห็นดวงแก้วใสสว่างปรากฏในกาย จะย่อหรือขยายให้ดวงแก้วนี้เล็กใหญ่สักแค่ไหนก็ได้

ต่อมาท่านจึงไปฝึกสมาธิที่บ้าน **"ธรรมประสิทธิ์"** อยู่ติดกับเขตวัดปากน้ำ มีแม่ชีคนหนึ่งกับพระภิกษุรูปหนึ่งเป็นผู้สอน ว่ากันว่าบุคคลทั้งสองสำเร็จวิชชาธรรมกายชั้นสูงและยินดีสอนธรรมปฏิบัตินี้แก่ทุกคน ท่านอาจารย์เสริมชัยรู้เพียงเท่านี้ ก็ตั้งใจว่าจะลองไปฝึกปฏิบัติดูบ้าง

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ถวายผ้าไตรแด่**พระเดชพระคุณพระพรหมคุณาภรณ์** (ปัจจุบันคือ **เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์)** กรรมการมหาเถรสมาคม ผู้เป็นองค์ประธานสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย เนื่องในโอกาสมาเปิดการอบรมพระกัมมัฏฐาน ที่สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

เมื่อมีเวลาว่างในวันหยุดสุดสัปดาห์ ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงไปที่บ้าน "ธรรมประสิทธิ์" พร้อมกับบุตรสาวคนเล็กบ้าง คนกลางบ้าง คนโตบ้าง (อายุ ๑๒-๑๓-๑๔ ขวบ) บุตรสาวเหล่านี้ ล้วนมีจิตใจอ่อนโยนไปในทางธรรมเช่นกัน เมื่อไปถึงบ้าน "ธรรมประสิทธิ์" ซึ่งเป็นเขตแม่ชี ก็ได้รับการต้อนรับด้วยอัธยาศัยดี หลังจากการฟังคำชี้แนะแนวทางเบื้องต้นของการปฏิบัติธรรม ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายแล้ว ก็บังเกิดความศรัทธาเลื่อมใส เพราะมองเห็นว่าเป็นสัมมาสมาธิ เป็นปัจจัยของมรรคผลนิพพานโดยตรง จึงตัดสินใจไปปฏิบัติธรรมพร้อมๆ กับบุตรสาวที่บ้าน "ธรรมประสิทธิ์" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และพระอาจารย์ได้สอนให้บุตรสาวได้ถึงธรรมกายทั้ง ๓ คน แต่ท่านอาจารย์เสริมชัยเองผลการปฏิบัติยังไม่ก้าวหน้า

ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ท่านอาจารย์เสริมชัยและครอบครัวได้ยุติการไปศึกษาและปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย ที่บ้านธรรมประสิทธิ์ด้วย "เหตุผล" บางประการ

เมื่อถอนตัวจากบ้าน "ธรรมประสิทธิ์" ท่านอาจารย์เสริมชัยได้ตั้งใจจะหาสถานที่ปฏิบัติธรรมเพื่อเผยแผ่ธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายต่อไป เวลานั้นที่วัดธาตุทองมีศาลาหม่อมอาบฯ ว่างอยู่พอดี เหตุนี้ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงขอให้**คุณพหล โคปาลสุต** นำไปกราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดธาตุทอง ขอความเมตตาอาศัยสถานที่ศาลาหม่อมอาบฯ สอนธรรมปฏิบัติถึงธรรมกายแก่สาธุชนทั่วไป โดยจะอาราธนานิมนต์พระอาจารย์ ผู้เป็นศิษย์หลวงพ่อวัดปากน้ำ ท่านใดท่านหนึ่งมาทำการสอน ท่านเจ้าอาวาสวัดธาตุทอง ก็เมตตาอนุญาต

หลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ รองประธานสถาบันฯ กำลังสอนและควบคุมพระกัมมัฏฐานให้

ท่านอาจารย์เสริมชัย จึงได้ไปอาราธนาพระภิกษุผู้สอนธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายที่สำนักเดิมมาเป็นอาจารย์ แต่ไม่ได้รับความร่วมมือ ท่านจึงจำเป็นต้องไปกราบนมัสการขอความเมตตาจาก **เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์** (ขณะนั้นยังดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ **"พระธรรมธีรราชมหามุนี"**) ซึ่งท่านก็เมตตาส่งพระภิกษุผู้สืบทอดธรรมปฏิบัติถึงธรรมกายจากหลวงพ่อวัดปากน้ำไปช่วยสอน ณ ศาลาหม่อมอาบ วัดธาตุทอง

เมื่อท่านอายุได้ ๔๔ ปี ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันประกาศอิสรภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นวันหยุดราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจอเมริกาทั่วโลก รวมทั้งท่านอาจารย์เสริมชัยซึ่งเป็นพนักงานสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ จึงได้หยุดราชการ ๑ วันด้วย และได้ถือโอกาสในวันหยุดราชการนี้เจริญภาวนาในตอนเช้าใต้ต้นขนุนที่ลานสนามหญ้าหน้าบ้าน ครั้นออกจากสมาธิก็พอดี แม่บ้านทำอาหารเที่ยงเสร็จและมาเชิญไปรับประทานอาหารเที่ยง ณ โอกาสนั้น คงจะด้วยบุญบารมีที่ได้เคยสั่งสมอบรมมาเตือนใจ ให้แม่บ้านปรารภถึงความไร้สาระของกามกิจ และความไม่งดงามของกามกิจ จึงเห็นพ้องต้องกันในอันที่จะประพฤติพรหมจรรย์ และพร้อมใจกันไปอธิษฐานจิตต่อพระพุทธปฏิมาประธานประจำครอบครัว ประพฤติพรหมจรรย์ตลอดไป พร้อมทั้ง**ท่านอาจารย์เองก็ได้อธิษฐานบำเพ็ญบารมีเข้าสู่พุทธภูมิ (เป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า) ต่อไป ณ โอกาสนั้นด้วย** และ**ด้วยความพร้อมเพรียงกันของท่านทั้งสองที่ได้อธิษฐานจิตประพฤติพรหมจรรย์นั้นเอง ที่ยังความปิติให้เกิดขึ้นในจิตใจของท่านทั้ง ๒ เป็นอย่างยิ่ง**

นอกจากได้ศึกษาจากตำรับตำราของสำนักต่างๆ แล้ว อาจารย์เสริมชัย ยังได้ขอเป็นศิษย์ของ**แม่ชีเธียร ธีรสวัสดิ์** ซึ่งเป็นศิษย์สำคัญท่านหนึ่งของ**หลวงพ่อวัดปากน้ำ**

คณะกรรมการรุ่นบุกเบิก สร้างสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย และวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ กรรมการอำนวยการสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย นำ**พระเดชพระคุณ พระพรหมคุณาภรณ์** (ปัจจุบัน เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์) องค์ประธานสถาบันฯ และคณะ ตรวจดูพื้นที่ตั้งสถาบันฯ ที่กำลังจะดำเนินการก่อสร้างต่อไป

ด้วยความรู้สึกว่าหลุดพ้นจากบ่วงมาร คือ กาม ได้แล้วตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา และ**ยังให้การศึกษาสัมมาปฏิบัติพระสัทธรรมสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของท่านได้เจริญขึ้นอีกด้วย**

ในบ่ายวันเดียวกัน (๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖) นั้นเอง เมื่อเวลาประมาณ ๑๒.๓๐ น. หลังจากที่ท่านอาจารย์เสริมชัยรับประทานอาหารเที่ยงกับครอบครัวเสร็จแล้ว ก็ได้ออกจากบ้านเพื่อจะไปตัดผมที่ร้านตัดผมปากซอยโชคชัย ๔ กรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านของท่านนัก ขณะที่ท่านเดินออกจากบ้านจะไปขึ้นรถสองแถวเล็กเพื่อไปที่ร้านตัดผม เป็นเวลาประมาณเที่ยงครึ่ง ซึ่งแดดกำลังร้อนจัด แต่ท่านกลับไม่รู้สึกร้อน เพราะยังอิ่มเอิบอยู่ด้วยธรรมปิติ พอท่านเดินไปได้หน่อยหนึ่งก็รู้สึกบรรยากาศร่มเย็น และรู้สึกสว่างโล่ง สามารถเห็นได้รอบตัวเป็นบริเวณกว้างไกลไปเป็นกิโลเมตร สามารถเห็นไปถึงถังน้ำบาดาลที่หมู่บ้าน "ต.รวมโชค" อีกด้านหนึ่งเห็นไปถึงตำรวจกองปราบปราม พอชำเลืองตาเหลือบขึ้นข้างบน จึง

เห็นพระเศียรพระธรรมกายสีเขียวมรกตสูงเทียมก้อนเมฆบางๆ ในบรรยากาศ พอตรึกจะเห็นเต็มองค์ก็เห็นได้ แต่อยู่ในสภาพเอียงเล็กน้อย ครั้นตรึกในใจว่า ***"หยุดในหยุด กลางของหยุด กลางของกลางๆๆ"*** พอตรึกได้เพียงหน่อยเดียวก็เห็นธรรมกายใสเต็มองค์ครอบตัวท่านเอง ขณะกำลังเดินอยู่จะถึงปากซอยเล็กที่จะขึ้นรถสองแถวไปตัดผม ท่านอาจารย์เสริมชัยรู้สึกปิติยินดียิ่งนัก ครั้นได้ขึ้นรถสองแถวไปตัดผมที่ร้านตัดผม ขณะนอนให้ช่างตัดผมอยู่นั้น ท่านก็ได้เจริญภาวนาต่อไปจนถึงธรรมกายที่โตใหญ่ ใสละเอียด ขนาดหน้าตักและความสูงประมาณ ๒๐ วา แล้วท่านก็ได้เจริญภาวนาก้าวหน้าเป็นลำดับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

หลังจากวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นวันสำคัญที่สุดอีกวันหนึ่งในชีวิตของท่านอาจารย์เสริมชัย คือ ผู้ที่มาฝึกเจริญพระกัมมัฏฐานตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย ได้อาราธนาพระณัฐนันท์ กุลสิริ (ปัจจุบันคือพระครูไกรสรวิลาส) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มาเป็นอาจารย์สอนภาวนาด้วยรูปหนึ่ง พระอาจารย์ณัฐนันท์ได้บอกกับท่านอาจารย์เสริมชัยว่า อาจารย์ของท่านคือ**พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร (วีระ คณฺตฺตโม)** รองเจ้าอาวาส และพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนา วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ซึ่งท่านอาจารย์เสริมชัยควรจะหาโอกาสไปนมัสการกราบขอเป็นศิษย์พระเดชพระคุณท่าน (พระภาวนาโกศลเถร) ท่านอาจารย์เสริมชัยก็ยินดีที่จะไป โดยขอให้พระอาจารย์ณัฐนันท์เป็นผู้พาไป

วันที่กราบนมัสการพระเดชพระคุณพระภาวนาโกศลเถรที่วัดปากน้ำ ท่านอาจารย์เสริมชัยมีเพียงดอกไม้ธูปเทียน

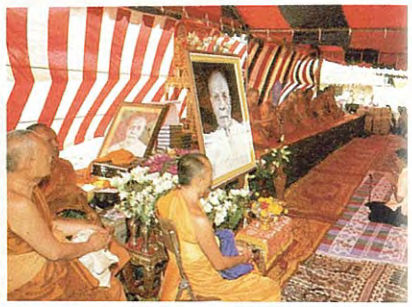

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ กรรมการอำนวยการสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ถวายการต้อนรับ และนำเสด็จ **พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา** (ในสมัยนั้น) ทรงวางศิลาฤกษ์ ศาลาอเนกประสงค์ ณ ที่ตั้งสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี แล้วนำเสด็จออกเยี่ยมราษฎรผู้มาเฝ้ารับเสด็จ และโดยเสด็จพระกุศล

เป็นเครื่องสักการะเท่านั้น แล้วก็ไปปวารณาขอมอบตัวเป็นศิษย์พระเดชพระคุณท่านด้วยอีกผู้หนึ่ง

พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร ก็เมตตารับไว้เป็นศิษย์ จากนั้นท่านได้กล่าวคำพูดสำคัญประโยคหนึ่ง ซึ่งท่านอาจารย์เสริมชัยยังจดจำได้ไม่เคยลืม ข้อความสั้นๆ ประโยคนั้น มีว่า **"หาตัวมานานแล้ว เพิ่งพบ ดีแล้วที่มาเกือบจะสายไป"**

ขณะนั้น ท่านอาจารย์เสริมชัยรับฟังคำพูดประโยคนี้ด้วยความไม่เข้าใจอะไรเลย ไม่ทราบว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร กล่าวเช่นนี้ มีนัยหมายถึงอะไร โดยเฉพาะคำว่า **"เกือบจะสายไป"** นั้นมีความหมายลึกๆ ถึงอะไร แต่ก็ไม่กล้าซักถามขอคำอธิบายให้ชัดเจน

ต่อมา เมื่อท่านอาจารย์เสริมชัยอุปสมบทแล้วนานพอสมควร และได้ปฏิบัติภาวนาธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และปฏิบัติสูงขึ้นไปถึงเป็นวิชชาเป็นลำดับ จึงเข้าใจแง่เงื่อนของคำว่า **"เกือบจะสายไป"** นั้น อาจหมายถึงศิษย์ผู้สืบทอดการปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย จากหลวงพ่อวัดปากน้ำ พึงยึดถือยึดมั่นแนวทางคำสอนของหลวงพ่อให้ดุจเป็นเส้นตรง อย่าทำให้เส้นตรงคดโค้งเบี่ยงเบนไปจากจุดหมายสูงสุดของวิชชาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดไว้ และวิธีปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้านี้ได้เลือนหายไปจากการปฏิบัติเข้าถึงและแนะนำสั่งสอนกันโดยชัดเจนสืบมาเกือบ ๒,๐๐๐ ปีแล้ว ทั้งๆ ที่มีอยู่ในคัมภีร์ และทั้งๆ ที่พระพุทธองค์ก็ได้ทรงแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงเป็นธรรมกาย และพระอรหันต์ก็แสดงไว้ในที่มากแห่งว่าท่านเป็นธรรมกายกระทั่งหลวงพ่อวัดปากน้ำ ท่านได้ปฏิบัติเข้าถึง

ได้รู้-เห็น และเป็นธรรมกายตามรอยบาทพระพุทธองค์ด้วยตัวท่าน ในพุทธศตวรรษที่ ๒๕ นี่เอง

เหตุนี้ ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงต้องยึดมั่นในแนวทางปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และเจริญสูงขึ้นเป็นธรรมกายตามเจตนารมณ์ของหลวงพ่อสด วัดปากน้ำ เป็น **"เส้นตรง"**แล้วนำคำสั่งสอนทั้งหลายตั้งแต่ปฐมเบื้องต้นไปจนถึงขั้นละเอียดระดับสูงของหลวงพ่อวัดปากน้ำ มาเผยแผ่ สืบเนื่องต่อไปให้แก่พุทธบริษัทและสาธุชนทั่วไปโดยไม่จำกัด

และในวันที่ท่านอาจารย์เสริมชัยถวายตัวเป็นลูกศิษย์พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร ท่านก็ได้รับการถ่ายทอดวิชชาธรรมกายชั้นสูงจากหลวงพ่อภาวนาโกศลเถรในวันเดียวกันทันที อีกทั้งยังได้รับการแนะนำรายละเอียดอันซับซ้อนลึกซึ้งอย่างกระจ่างทุกแง่มุมจนหมดความขัดข้องใดๆ ทั้งสิ้น นับเป็นความเมตตาอันหาที่เปรียบมิได้

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ท่านอาจารย์เสริมชัย ได้ตรึกตรองถึงการดำเนินชีวิตมาตั้งแต่เยาว์วัยตราบกระทั่งถึงปัจจุบัน เห็นว่าการครองเพศฆราวาสตามวิสัยชาวโลกได้ผ่านพบความสุขความทุกข์มาจนเพียงพอแล้ว แม้จะดิ้นรนทะเยอ-ทะยานต่อไปอีกเพื่อให้ได้มาซึ่งโภคทรัพย์เพิ่มพูนมากขึ้น

กว่าเดิม ก็ใช่ว่าจะเกิดประโยชน์แก่ชีวิตยิ่งไปกว่านี้ เพราะเมื่อถึงวันที่จะต้องตาย ทรัพย์สมบัติทั้งหลายที่หามาได้และเก็บสะสมไว้ย่อมกลายเป็นสิ่งที่ไร้ค่าไปทั้งหมด **โภคทรัพย์แม้แต่เศษเสี้ยวธุลีเดียวก็ไม่อาจนำติดตัวไปสู่ปรโลกได้ มีเพียงอริยทรัพย์เท่านั้นที่จะนำไปได้**

ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวลงไปว่า เมื่อมาถึงวาระอันเหมาะสม ท่านจะสละทางโลกเข้าสู่ทางธรรมด้วยการอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ขออยู่ใต้ร่มผ้ากาสาวพัสตร์ตราบชั่วชีวิต

เมื่อตัดสินใจอย่างมั่นคงแล้วเช่นนี้ ท่านอาจารย์เสริมชัยจึงได้วางโครงการกำหนดแผนเอาไว้ว่าอีก ๑๔ ปีข้างหน้าจะบวชอย่างแน่นอน ในช่วงเวลา ๑๔ ปีนับแต่นี้ท่านยังจะจัดการในเรื่องค่าครองชีพของภรรยาและบุตรี ๓ คน ตลอดจนทุนการศึกษาถึงขั้นสูงสุดของบุตรีแต่ละคนให้เพียงพอ จะไม่ต้องวิตกกังวลหลังจากท่านจากเรือนสู่อารามโดยไม่ย้อนกลับมาอีก

อาจารย์เสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ กำลังกล่าวถวายรายงานต่อ **พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา** (สมัยนั้น) ประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ศาลาอเนกประสงค์ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

เป้าหมายที่ท่านอาจารย์เสริมชัยตั้งใจจะอุปสมบท คือ ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เมื่อท่านมีอายุได้ ๖๐ ปี แต่ได้มีเหตุปัจจัยเกื้อหนุนให้ท่านเข้าสู่ร่มผ้ากาสาวพัสตร์ก่อนกำหนด กล่าวคือในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายใหม่เกี่ยวกับสวัสดิการของข้าราชการอเมริกันทั่วโลก มีใจความสำคัญว่าข้าราชการอเมริกันที่มีอายุการทำงานครบ ๒๐ ปีขึ้นไปและมีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป มีสิทธิ์ลาออกได้ก่อนเกษียณอายุ (๖๐ ปี) โดยจะได้รับเงินบำเหน็จจำนวนหนึ่ง และหลังจากอายุ ๖๕ ปีไปแล้วก็ยังจะได้รับเงินบำนาญเป็นรายเดือนตลอดชีวิต สำหรับเงินบำนาญนี้จะถูกลดลงจากอัตราปกติ เพราะทางรัฐบาลอเมริกันได้จ่ายเงินบำเหน็จให้ล่วงหน้าไปแล้ว ข้าราชการอเมริกันคนใดจะสมัครเข้าอยู่ในข้อบังคับของมาตรการกฎหมายใหม่นี้ก็ได้ หรือจะไม่สมัครเข้ามาตรการนี้ก็ได้

ท่านอาจารย์เสริมชัยซึ่งเป็นข้าราชการอเมริกันคนหนึ่งพิจารณามาตรการของกฎหมายใหม่ฉบับนี้แล้วเห็นว่าเงินบำเหน็จที่จะได้รับจากการลาออกก่อน ถึงวาระการเกษียณอายุมีจำนวนเพียงพอที่ทำให้หมดห่วงกังวลความเป็นอยู่ของครอบครัวท่านได้ และเป็นโอกาสที่ท่านจะอุปสมบทได้เร็วกว่ากำหนด หลังจากปรึกษาขอความเห็นจากภรรยาและบุตรีทั้งสาม ทุกคนก็เห็นชอบด้วย ท่านจึงสมัครเข้ามาตรการใหม่นี้ทันที

หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ท่านอาจารย์เสริมชัย ซึ่งเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการผลักดันรายการวิทยุ **"โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชนวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ"** มีบทบาทสนับสนุนอยู่เบื้องหลังเรื่อยมา กระทั่งเห็นว่าการดำเนินรายการธรรมะเพื่อประชาชนเป็นไปด้วยดี บุคลากรผู้ดำเนินรายการทุกท่านปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดูแลรายการให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของโครงการครบสมบูรณ์ตาม

สมควร ท่านจึงค่อยๆ วางมือทีละส่วน

ขณะเดียวกันก็มาพิจารณาว่าตนเองยังทำคุณประโยชน์ให้แก่พุทธศาสนาได้น้อยเกินไป ยังเผยแผ่ธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ซึ่งหลวงพ่อวัดปากน้ำ ได้ปฏิบัติ และได้มาสอนให้กว้างไกลออกไป ยังไม่สมกับความมุ่งมั่นตามที่ตั้งปณิธานเอาไว้ ท่านอาจารย์เสริมชัย จึงคิดจะขยายการทำงานในพระพุทธศาสนาต่อไปอีก แต่การทำงานเช่นนี้แม้จะกระทำด้วยกุศลเจตนาเต็มเปี่ยมเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือกันเป็นหมู่คณะ และควรมีผู้สนับสนุนอย่างสำคัญด้วย เหตุนี้ท่านจึงนำความคิดความตั้งใจดังกล่าวไปปรารภกับมิตรสหายในสายทางธรรมด้วยกันบ่อยๆ กระทั่งมิตรรุ่นพี่คนหนึ่ง คือ**คุณศรีสม สาขากร** รับทราบกุศลเจตนาของท่านอาจารย์เสริมชัย มิตรแท้ท่านนี้จึงแนะนำว่าควรจะไปกราบนมัสการ **เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อุปเสณมหาเถร ป.ธ.๙)** หรือ**หลวงพ่อวัดสระเกศ** ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งสมณศักดิ์เป็นที่พระพรหมคุณาภรณ์ เพื่อกราบเรียนขอคำปรึกษา ท่านอาจารย์เสริมชัย ยินดีที่จะกระทำตามคำแนะนำเจ้าประคุณสมเด็จฯ ทุกอย่าง

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้มีการประชุมกันเป็นครั้งแรก ณ พระตำหนักสมเด็จพระสังฆราช วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ผลของการประชุมกันในวันนั้นมีความเห็นร่วมกันถึงความจำเป็นของการอบรมพระวิปัสสนาจารย์ และวิทยากรให้เจริญปัญญา มีความสามารถ และเป็นหลักชัยในการถ่ายทอดการปฏิบัติสมถวิปัสสนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายที่เพียบพร้อมในทางปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธแก่สาธุชน

นอกจากมติของการประชุมซึ่งมีความเห็นต้องตรงกันดังกล่าว เจ้าประคุณสมเด็จฯ ยังได้กล่าวให้สติกับท่านอาจารย์เสริมชัยอย่างตรงไปตรงมาว่า

"เสริมชัย ตราบใดที่อาตมายังมีชีวิตอยู่ เสริมชัยจะใช้สถานที่ภายในวัดนี้ตรงไหนที่เห็นว่าเหมาะสมที่ใดก็ได้ทั้งสิ้น แต่ขอให้คำนึงถึงหลักอนิจจังไว้บ้าง หากอาตมาสิ้นไปแล้ว ผู้อื่นเขาจะอนุเคราะห์เช่นเดียวกับอาตมาหรือไม่ก็ยากจะรู้ได้ เพราะฉะนั้นเสริมชัยควรจะหาสถานที่ที่เป็นของตัวเองเตรียมไว้ ที่พูดเช่นนี้มิได้รังเกียจหรือมีเจตนาอื่นใดแอบแฝง หากต้องการให้รำลึกถึงความไม่เที่ยง นับเป็นความไม่ประมาทไว้เป็นสำคัญ"

ท่านอาจารย์เสริมชัยกราบน้อมรับคำเตือนสตินั้น และได้นำมาแถลงชี้แจงในการประชุมคณะกรรมการ เมื่อร่วมกันพิจารณาแล้วก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่าสมควรจะกระทำตามที่เจ้าประคุณสมเด็จฯ แนะนำ จึงมีมติให้เริ่มหาที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อตั้ง **"สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย"** อย่างถาวร

ที่ดินแปลงนี้อยู่ที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด ๗๒ ไร่ครึ่ง กรรมสิทธิ์ดังเดิมเป็นของแม่ยายของคุณชวน ศรสงคราม และแม่ยายได้ยกที่ดินผืนนี้ให้กับหลาน คือบุตรชายของคุณชวน ซึ่งคืออาจารย์เชาว์

ศรสงคราม คุณชวนได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษากับบุตรชายและตกลงกันว่าจะบริจาคที่ดินดังกล่าวจำนวน ๓๐ ไร่ ให้ก่อตั้งสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย แต่มีข้อแม้อยู่ว่าทางสถาบันจะต้องซื้อที่ดินส่วนที่เหลือ คือ ๔๒ ไร่ครึ่งไปด้วยในราคา ๘ แสนบาท โดยให้เวลาการชำระเงินค่าที่ดินทั้งหมดภายในกำหนด ๑ ปี

มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ตั้งขึ้นในปี ๒๕๒๔ โดยได้เชิญศาสตราจารย์บัญญัติ สุชีวะ ประธานศาลฎีกาขณะนั้นมาเป็นประธานมูลนิธิ ซึ่งท่านก็ยินดีเป็นประธาน

คณะกรรมการโครงการมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย วัดสระเกศ ได้รวบรวมเงินค่าที่ดินจำนวน ๘ แสนบาทครบถ้วน และได้ชำระแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา

ที่ดินผืนนี้คือที่ตั้งของ **วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม** อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ในปัจจุบัน เป็นพื้นที่ร่มรื่นด้วยต้นไม้นานาชนิด ดูเขียวชะอุ่มเย็นตาเย็นใจ แต่ถ้าย้อนเวลากลับไปในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่ดินผืนเดียวกันนี้ก็คือท้องนาราบโล่ง และเป็นที่ดอนซึ่งชาวบ้านละแวกนั้นเรียกว่า "โคกตามั่ง" เป็นที่ดินไร้คุณภาพในการเพาะปลูก เนื่องจากเป็นดินเค็มเป็นที่เนินสูงกว่าที่อื่นจนน้ำท่วมไม่ถึง แต่ไม่มีต้นไม้ยืนต้นแม้แต่ต้นเดียวขึ้นอยู่ได้ ทว่าอีก ๖-๗ ปีต่อมา ร่องรอยของความแห้งแล้งกันดารได้สูญหายไปจนหมดสิ้น ดุจพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ กลับกลายเป็นที่ดินผืนมหึมาอันชุ่มชื้นและงดงามด้วยพันธุ์ไม้นานาพันธุ์จนแน่นขนัดเต็มพื้นที่

สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ถูกดำเนินให้ตั้งขึ้น ณ ที่ดินผืนใหม่แห่งนี้ และดำเนินงานต่อไปทันที ทั้งๆ ที่ยังไม่มีถาวรวัตถุใดๆ ปลูกสร้างขึ้น งานในพระพุทธศาสนาครั้งแรกของสถาบัน คือ การเปิดอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์รุ่นแรกระหว่างวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีพระเถรานุเถระ ถึงพระผู้ใหญ่ระดับเจ้าคณะอำเภอแสดงความประสงค์ขอเข้ารับการอบรมจำนวน ๓๕ รูป

วัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมของสถาบันพุทธภาวนา ครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. เพื่อสร้างพระในใจของตนเอง และผู้อื่น เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของสาธุชนให้กว้างขวางออกไป

๒. เพื่อสร้างพระวิปัสสนาจารย์ และวิทยากร ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และให้งดงามพร้อมด้วยศีลาจารวัตร เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น และให้เป็นที่พึ่งทางใจแก่สาธุชนได้อย่างแท้จริง ได้ช่วยกันสืบบวรพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวต่อไป

๓. เพื่อรักษาและสืบต่อธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ พระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำ (สด จนฺทสโร) ได้ปฏิบัติและสั่งสอนถ่ายทอดเอาไว้

การเปิดอบรมพระกัมมัฏฐานรุ่นแรก ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามสมควร คณะกรรมการสถาบันฯ จึงมีดำริจะเปิดการอบรมพระกัมมัฏฐาน รุ่นที่ ๒ ในปลายปีเดียวกัน โดยกำหนดไว้ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ซึ่งก็ได้รับความสนใจในการอบรมมากขึ้นเป็นลำดับ

ในระหว่างการอบรมพระกัมมัฏฐานในปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๕ นี้เอง คณะกรรมการมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายก็ได้กราบทูลเชิญ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา (พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จมาทรงเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ เพื่อการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม เวลา ๑๔.๐๐ น. การก่อสร้าง

ศาลาอเนกประสงค์จึงได้ดำเนินการต่อมาจนสำเร็จ และเริ่มใช้การได้ในการอบรมพระกัมมัฏฐาน รุ่นกลางปีเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ และได้ใช้ประโยชน์ต่อมาจนถึงตราบเท่าทุกวันนี้

นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการก่อสร้างเสนาสนะให้เป็นที่พักแด่ภิกษุสงฆ์ มีพระอาจารย์สังเวียน อธิวฑฺโต เป็นผู้อยู่ดูแลบริหารกิจการของสถาบันแทน รอเวลาที่ท่านอาจารย์เสริมชัยจะลาออกจากงาน และอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนารับหน้าที่นี้สืบต่อไป

วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ นายเสริมชัย พลพัฒนาฤทธิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและวิปัสสนาของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายได้บรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา มีฉายาว่า **"ชยมงฺคโล"** ณ พัทธสีมา วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ

โดยมี **เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ฟื้น ชุตินฺธร มหาเถร)** อดีตเจ้าคณะใหญ่หนกลาง วัดสามพระยา **เป็นพระอุปัชฌาย์**

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสณมหาเถร) วัดสระเกศฯ ในสมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ พระพรหมคุณาภรณ์ **เป็นพระกรรมวาจาจารย์**

เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺญมหาเถร) วัดปากน้ำ ในสมัยดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ พระธรรมธีรราชมหามุนี เป็น**พระอนุสาวนาจารย์**

ในนาทีที่ กาย วาจา ใจ ห่มครองด้วยผ้ากาสาวพัสตร์

ในนาทีที่ กาย วาจา ใจ สำรวมอยู่ในศีล ๒๒๗ ข้อ

ในนาทีที่ กาย วาจา ใจ กำหนดเป็นหนึ่ง เพื่อเข้าให้ถึงพุทธิปัญญานาทีนั้น คือการก้าวเดินไปบนเส้นทางแห่งมรรคผล นิพพาน...

กาลเวลาได้ล่วงไป ๓๓ ปี (ขณะเมื่อท่านมีอายุได้ ๔๔ ปี) นับตั้งแต่ ท่านอาจารย์เสริมชัย ได้อธิษฐานจิตเข้าสู่พุทธภูมิ (เมื่อ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖) มาถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ปัจจุบันท่านดำรงสมณศักดิ์เป็นที่ **พระราชญาณวิสิฐ** ครั้นท่านได้พบกับอาจารย์อนุสรณ์ ภูริภิวัฒนกุล (อุบาสก) ที่ท่านได้เชิญมาสอนบาลีไวยากรณ์ใหญ่แก่พระภิกษุสามเณร

วัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม อาจารย์อนุสรณ์ ได้ปรารภถึงความปรารถนาที่จะทำพระไตรปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎกให้สมบูรณ์ โดยจะให้ รศ.ดร.ธีระ เกรอต ข้าราชการบำนาญ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ผู้ได้เรียนภาษามคธมาดีพอสมควร ช่วยจัดพิมพ์ต้นฉบับให้ และท่านอาจารย์อนุสรณ์ จะขอให้**พระเดชพระคุณ พระราชญาณวิสิฐ** เป็นองค์อุปถัมภ์ แต่งานนี้เป็นงานใหญ่ ต้องใช้เงินทุนในการจัดพิมพ์ต้นฉบับและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มถาวร จำนวนมากถึงหมื่นๆ เล่ม และต้องใช้ระยะเวลาในการทำและจัดพิมพ์นานถึงประมาณ ๒๐ ปี จึงจะแล้วเสร็จ

พระเดชพระคุณพระราชญาณวิสิฐ พิจารณาเห็นว่าจะได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญบารมีสำคัญในการช่วยสืบบวรพระพุทธศาสนาให้เจริญและมั่นคงไปได้นาน ครบ ๕,๐๐๐ ปี และ**เห็นว่าจะมีโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร และญาติโยมสาธุชนผู้มาศึกษาสัมมาปฏิบัติพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และผู้ได้มาอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุ สามเณร** และ**ผู้ปฏิบัติธรรม ณ วัดหลวงพ่อสด-ธรรมกายาราม จะมีโอกาสได้บำเพ็ญบุญกุศลเพื่อเพิ่มพูนบุญบารมีในภพชาตินี้ได้มาก จึงยินดีรับอุปถัมภ์โดยตลอด** และได้เริ่มเตรียมสถานที่จัดทำ ณ สำนักปฏิบัติธรรม บนพื้นที่ดินของ รศ.ดร.ธีระ เกรอต ที่อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และได้เริ่มดำเนินโครงการกระทำสังคายนาพระไตรปิฎกนี้มา ตั้งแต่ต้นปี (เดือนมกราคม) พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา

เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ท่านได้รับการเลือกตั้งจากคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็น **ประธานคณะกรรมการบริหาร "สหภูมิชาวบุรีรัมย์"** และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ท่านได้รับอนุมัติให้ **ปริญญาพุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ** จากสภามหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ยังความปีติยินดีจากศิษยานุศิษย์และสาธุชนพุทธบริษัทเป็นอย่างยิ่ง

และในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ นี้เอง ที่ท่านอาจารย์อนุสรณ์ ได้นำคำแปล (ปริวรรตภาษาพม่า มาเป็นภาษาบาลีไทย) คำจารึกประวัติการทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๕ (พ.ศ. ๔๗๔) ที่ท่านพระมหามหินทเถระ และพระมหาคุตตเถระ ได้บันทึกไว้เป็นภาษาสิงหล เมื่อครั้งทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๕ (ประมาณร่วม ๒,๐๐๐ ปี มาแล้ว) นั้น ที่พระมหาเถระพม่าผู้ได้ไปศึกษาพระไตรปิฎกที่ประเทศศรีลังกา ได้ปริวรรตมาเป็นภาษาพม่า แล้วท่านอาจารย์พระมหาแสวง โชติปาโล วัดศรีประวัติ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผู้ได้ไปเรียนพระไตรปิฎกจนจบจากพม่า ได้นำคัมภีร์ภาษาพม่านั้นกลับมาประเทศไทยด้วย และได้ปริวรรต (แปล)

พระภาวนาวิสุทธิคุณ (ปัจจุบันคือ **พระราชญาณวิสิฐ** เสริมชัย ชยมงฺคโล - หลวงป๋า) นั่งอยู่หน้าถ้ำสัตตบรรณคูหา ครั้งที่ท่านเดินทางจาริกแสวงบุญไปนมัสการสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ณ ประเทศอินเดีย - ประเทศเนปาล ระหว่างวันที่ ๙ - ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

หลวงป๋า นั่งอยู่หน้าถ้ำสุกรขาตา

เป็นภาษาบาลี-ไทย ประมาณ ๑๐๐ กว่าหน้า ก็อาพาธ และท่านอาจารย์อนุสรณ์ ผู้ได้เข้าศึกษาพระไตรปิฎกในสำนักพระอาจารย์มหาแสวง จนจบแล้ว จึงได้ปริวรรต (แปล) เป็นภาษาบาลี-ไทย ต่อได้อีกประมาณ ๕๐ หน้า ก็เป็นเวลาที่ท่านอาจารย์พระมหาแสวงมรณภาพ จึงจำต้องส่งหนังสือต้นฉบับเล่มนี้คืนแก่สามเณรผู้อุปัฏฐากท่าน คัมภีร์เก่าแก่ทั้งหลายของวัดศรีประวัติ รวมทั้งคัมภีร์ประวัติสังคายนานี้ด้วย ก็กระจัดกระจายไปอยู่ตามศิษยานุศิษย์ต่างๆ จนยากแก่การติดตามถามหาไปหมดแล้ว ท่านอาจารย์อนุสรณ์ ได้สันนิษฐานว่า คัมภีร์ประวัติสังคายนาพระไตรปิฎกน่าจะมีอยู่ที่วัดศาลาแดง (วัดมอญ) จังหวัดปทุมธานี ด้วยว่าวัดนี้เป็นที่รวบรวมคัมภีร์และวัตถุโบราณของมอญเก่าแก่เอาไว้มาก

ในคัมภีร์ประวัติสังคายนาพระไตรปิฎก (สงฺคีติชินวํสปกรณํ) นี้ ที่เมื่อพระมหามหินทเถระ ได้ทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๕ เสร็จแล้ว ได้จารึกไว้ มีเนื้อความตอนหนึ่งว่า

อถโข เถรา ภิกฺขู อตฺตโน ปตฺตาสเน นิสีทิตฺวา ยถา มหากสฺสปตฺเถโร จ ยสตฺเถโร จ ติสฺสตฺเถโร จ ธมฺมวินยํ มหามหินฺทตฺเถโร จ สงฺคายมานา ปิฏกวเสน จ นิกายวเสน จ องฺควเสน จ ธมฺมขนฺธวเสน จ เปยฺยานสงฺเขปวเสน จ สงฺขฺยาขุทฺทกาขุทฺทกเปยฺยานสงฺเขปวเสน จ คาถา สงฺเขปวเสน จ ธมฺมวินยญฺจ สงฺคายึสุ.

ในกาลครั้งนั้นแล พระภิกษุเถระทั้งหลาย เข้าไปนั่งบนอาสนะของตนๆ แล้วก็ทำสังคายนาพระธรรม พระวินัย โดยการจำแนกออกเป็น ปิฏก นิกาย นวังคะ ธัมมขันธ์ ด้วยการย่อไว้ด้วย เปยยาล วรรค, ด้วยการย่อไว้ด้วยจำนวนสังขยา, และย่อไว้ด้วย เปยยาลเล็ก เปยยาลใหญ่ เหมือนพระมหากัสสปะเถระ พระยสเถระ พระติสสะ และพระมหามหินทเถระ ได้สังคายนากันมาอย่างนี้

ตตฺร สุทํ มหามหินฺทตฺเถโร จ มหาคุตฺตตฺเถโร จ ชยมงฺคโล จ มหาธีโร จ อนุสรโณ จาติ ตโย มหาโพธิสตฺตา สมฺโมทนฺติ, ตตฺถ วิตฺถารํ กโรนฺติ สาฏฺฐกถํ สพฺพพุทฺธวจนํ สตฺถุปรินิพฺพานโต ปญฺญาสาธิกานิ ปญฺจวสฺสสตานิ เทฺวสหสฺสานิ.

*ได้ยินมาว่า ในการทำสังคายนา ที่ ๕ ท่านพระมหามหินทเถระ และพระมหาคุตตเถระ ได้กล่าวไว้ว่า มหาโพธิสัตว์ ทั้ง ๓ ท่าน คือ พระชยมังคลเถระ และอุบาสก ๒ คือ ท่านมหาธีระ และท่านอนุสรณะ จะได้มารวมกันแล้ว จักทำพุทธวจนะ ที่ย่อเอาไว้ให้พิสดาร พร้อมด้วยอรรถกถา หลังจากพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จปรินิพพานไปแล้ว ๒๕๕๐ ปี****

****กิจของมหาโพธิสัตว์ทั้งสามนี้ เป็นส่วนที่จะทำให้การสังคายนาครั้งที่ ๕ เต็มบริบูรณ์ อันจะมีผลให้พระพุทธศาสนาดำรงอยู่ได้ครบ ๕,๐๐๐ ปี**

เอวเมว ภิกฺขุสํโฆ ธมฺมวินยญฺจ มุขปาฐโต โปฏฺฐเกสุ ลิกฺขาปยมาโน ปิฏกวเสน จ นิกายวเสน จ ธมฺมวินยสํขาตํ เตปิฏกพุทฺธวจนํ สาฏฺฐกถญฺจ โปฏฺฐเกสุ ลิกฺขาปยิตฺวา ปญฺจวสฺสสหสฺสานิ สาสนสฺส จรฏฺฐิติกํ กตฺวา ปญฺจมํ ธมฺมสงฺคีติสทิสเมว อกาสิ.

การทำสังคายนาครั้งที่ ๕ นี้ พระภิกษุสงฆ์ เมื่อจะจารึกจารพระธรรมวินัย ออกจากปากที่ทรงจำพระธรรมวินัยเอาลงในใบลาน ให้จารพระพุทธวจนะคือ พระไตรปิฎกและนิกาย แล้วให้จารพระพุทธวจนะที่เป็นฝ่ายอธิบายลงในใบลาน เรียกว่า อรรถกถา ได้กระทำพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ได้นานถึง ๕,๐๐๐ ปี การทำการจารึกพระธรรมวินัยลงในใบลานครั้งที่ ๕ นี้ เรียกว่า สังคายนาครั้งที่ ๕ เหมือนกับที่ได้ทำมาแล้วในกาลก่อนแล

แปลโดย อาจารย์อนุสรณ์ ภูริภิวัฒนกุล

ด้วยหลักฐานพยานที่พระมหามหินทเถระ ผู้เป็นพระอรหันต์ ผู้ทรงคุณวิเศษแตกฉานในจตุปฏิสัมภิทา อภิญญา ๖ และวิชชาต่างๆ มีเตวิชชาเป็นต้น ได้จารึกไว้มาเป็นเวลาร่วม ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว และเพิ่งปรากฏแก่ท่านเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๐ นี้ (ขณะที่ท่านจะมีอายุครบ ๗๘ ปีเต็มในวันที่ ๖ มีนาคม นี้) ย่อมเป็นเครื่องยืนยันการบำเพ็ญบารมีเข้าสู่พุทธภูมิของท่าน **พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล)** อย่างมั่นคงว่า **ท่านได้ดำเนินชีวิตมาถูกทางแล้ว** ยังความปลื้มปิติปราโมทย์ทั้งแก่ตัวท่านเอง ทั้งแก่ศิษยานุศิษย์และญาติมิตรผู้ทราบความนี้โดยทั่วหน้ากัน....

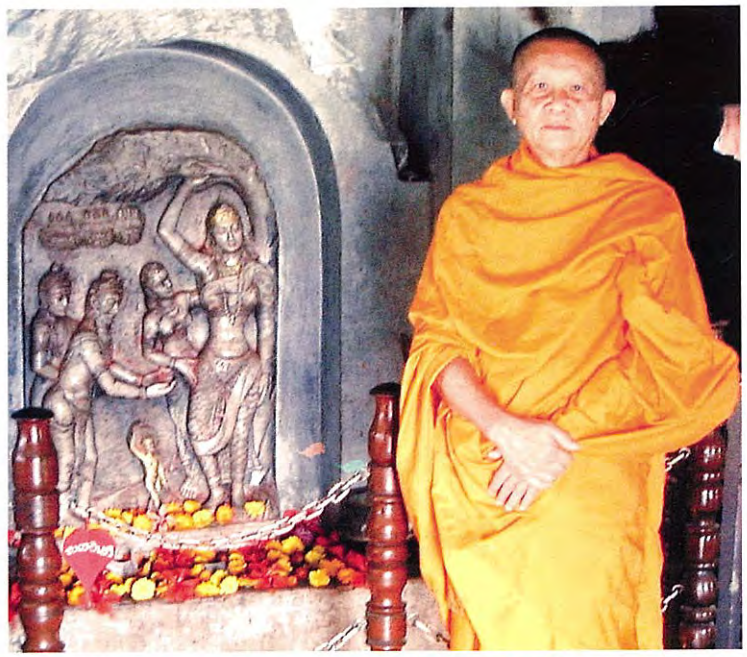

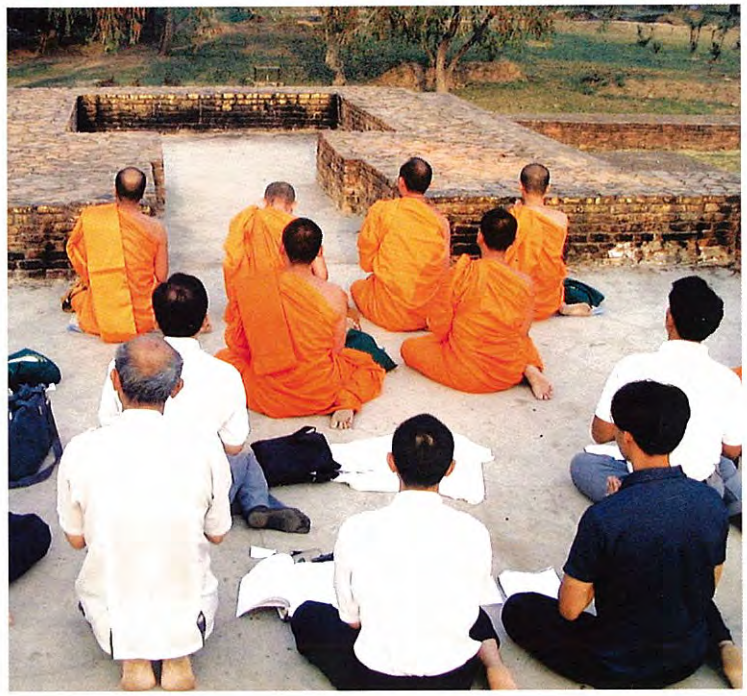

พระภาวนาวิสุทธิคุณ ยืนข้างภาพหินสลักรูปพระนางสิริมหามายาเทวีและเจ้าชายสิทธัตถะ พระราชกุมาร (บน) และนำคณะผู้เดินทางเจริญบทสรรเสริญพระพุทธคุณ ณ หน้ามหามูลคันธกุฎี ซึ่งหลวงป๋า (รูปเดียว) **ได้นิมิตเห็นพระพุทธเจ้ากายเนื้อประทับอยู่ในมหามูลคันธกุฎีนี้ ชัดเจนเหมือนเห็นด้วยตาเนื้อ** (ล่าง)

พระภาวนาวิสุทธิคุณ เจริญจิตตภาวนา ณ โคนต้นพระศรีมหาโพธิ์ (บน) และนำคณะผู้เดินทางถวายพวงมาลัยสักการะพระพุทธองค์ ณ คันธกุฎี เขาคิชฌกูฏ (ล่าง)

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล - หลวงป๋า) จะได้รับการอาราธนาไปร่วมพิธีพุทธาภิเษกพระและอธิษฐานจิตวัตถุมงคลของ **พระธรรมปริยัติเวที** เจ้าคณะภาค ๑๕ และเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม ด้วยเสมอ

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล - หลวงป๋า) จะได้รับการอาราธนาไปร่วมพิธีพุทธาภิเษกพระและอธิษฐานจิตวัตถุมงคลที่สุสานทุ่งมน อ.ประสาท จ.สุรินทร์ ของหลวงปู่หงษ์ (พระครูปราสาทพรหมคุณ) อยู่เป็นประจำ